

§85

Rapport om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering januari – mars 2021

21BUN210

Rapport om kränkande behandling, trakasserier och diskriminering januari - mars 2021

Sammanfattning

Av den fördjupade uppföljningen framgår att det under perioden januari – mars 2021 har rapporterats 30 anmälningar, alla anmälningar kommer från grundskolan.

Under perioden har tidigare års trender med stora skillnader i antalet inkomna anmälningar från norra och södra området hållit i sig. 79 % av anmälningarna, vilket motsvarar 22 anmälningar, kommer från norra området och 21 % av anmälningarna, vilket motsvarar 6 anmälningar, kommer från södra området.

Antalet anmälningar där personal uppges ha kränkt barn/elev uppgår under perioden till två anmälningar.

Av uppföljningen framgår att drygt 80% av kränkningarna sker inom skolans område, exempelvis på skolgården, i matsalen och i elevcaféerier, samt i klassrummet. En anledning till detta kan vara att det är platser där det finns personal och andra människor som uppmärksammar den kränkande behandlingen.

Inledning

Syftet med en kontinuerlig uppföljning av anmälningarna är att ge nämnden en fördjupad analys av innehållet i anmälningarna.

Lagstiftning och begrepp

6 kap 10 § skollagen och 2 kap 7 § diskrimineringslagen (2008:567) uppger är personal som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig ha blivit utsatt/kan antas ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechef eller rektor. Förskolechefen eller rektorn är därefter skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen har delegerat till förskolechef eller rektor att skyndsamt utreda och i förekommande fall vidta de åtgärder som krävs för att förhindra kränkande behandling eller trakasserier.

Enligt 6 kap 3 § skollagen är kränkande behandling ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barn eller elevs värdighet. Exempel på kränkande behandling är nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden, fysiskt våld, utfrysning eller hot.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker barn eller elevs värdighet och som har samband med diskrimineringsgrunderna. Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Trakasserier kan barn och elever utsätta varandra för. När personal trakasserar barn och elever är det förbjudet och juridiskt betraktas det som diskriminering.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas direkt eller indirekt med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Ålder

Diskriminering förutsätter att personen som utsätter är i en maktutövande position. Inom skolväsendet kan endast huvudmannen eller personal anses skyldig för diskriminering, barn och elever kan alltså inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Inkomna anmälningar januari – mars 2021

Under perioden har det totalt kommit in 30 anmälningar från verksamheten, att jämföra med 53 anmälningar under samma period 2020, 27 stycken 2019 och 42 stycken 2018. I 12 av fallen (40%) är det flickor som blivit kränkta, i 18 av fallen (60%) är det pojkar som upplever att de blivit kränkta. I den här rapporten kommer även ett avsnitt om hur fördelningen ser ut för de som kränker och vilken typ av kränkning som är vanligast för respektive kön.

I 28 av fallen är det elev som har kränkt elev, 2 fall rör personal som har kränkt elev.

Under januari rapporterades 5 anmälningar, i februari 12 stycken i mars 11 stycken. Under samma period 2020 rapporterades 11 anmälningar i januari, i februari 27 stycken i mars 15 stycken.

Under det här kvartalet kommer alla anmälningar från grundskolan. Antalet anmälningar från grundskolan brukar alltid vara högre än från de andra verksamhetsformerna men det är helt naturligt då flest elever tillhör grundskolan men det har aldrig tidigare enbart kommit in anmälningar från grundskolan.

Av inkomna anmälningar framgår att de flesta kränkningarna under perioden skett i mellanstadiet. Under perioden har flest kränkningar skett i årskurs 6.

Jämförelse Norra och Södra området

Från norra området, Rosvik, Porsnäs, Backgårds, Solander, Kullen, Björklunda, Christina, Norrmalm, Backen, har det under perioden kommit 22 anmälningar. Södra området, Jävre, Hortlax, Norrby, Bergsviken, Pitholm, Munksund, Klubbgårdet, Strömnäs, Sjulnäs, Infjärden, har för samma period rapporterat 6 anmälningar. Antalet barn och elever är i princip detsamma i både norra och södra området. Dessa siffror visar att mönstret som visade sig under 2018, 2019 och 2020, det vill säga att norra området står för 75-80% av anmälningarna, håller i sig även första kvartalet 2021.

Antalet anmälningar varierar kraftigt mellan skolorna och över tid. En enskild händelse kan göra att en skola får rapportera in många anmälningar om kränkande behandling vid ett och samma tillfälle.

Tidigare kränkningar

Vid en analys av de 28 inkomna anmälningarna har det kunnat konstateras att 11 av dessa elever blivit utsatt för kränkande behandling vid minst två tillfällen under 2018, 2019 och 2020. 6 elever har blivit utsatt 2 gånger, 2 elever har blivit utsatt 3 gånger det sista året och 3 elev har blivit utsatt för kränkande behandling mer än 3 gånger det senaste året. Under den här tremånadersperioden har 2 elever blivit utsatt för kränkande behandling mer än en gång.

Kännedom om händelse och tid från händelse till inkommen anmälan till huvudmannen

En anmälan och utredning om kränkande behandling ska enligt skollagen ske ”skyndsamt”. Enligt en av JP Infonets expertjurister ska anmälan vara gjord samt utredning ska ha satts igång inom ”några dagar”. Av ett antal hovrättsfall kan man dra slutsatsen att det inte får gå många dagar innan utredning påbörjas och sedan bedrivs effektivt.

I 26 fall av de inlämnade 28 anmälningar fick rektor kännedom om händelsen inom 2 dagar. I resterande 3 fall finns det lite oklarhet om när den kränkande behandlingen uppges ägt rum.

I 21 av fallen har huvudmannen får vetskap om kränkningen inom 4 veckor. En anledning till att det i vissa fall tagit längre tid än vanligt att rapportera kränkningarna till huvudmannen kan vara att det i början av perioden var jullov och att vissa rektorer då varit lediga. Sedan rektorerna har möjlighet att lämna in anmälningar om kränkande behandling digitalt kan man generellt se att anmälningarna kommer till huvudmannens kännedom snabbare än tidigare.

Avslutade ärenden

Under perioden har 20 anmälningar om avslut lämnats in.

Det finns för tillfället ett stort antal oavslutade ärenden om kränkande behandling. En sammanställning av oavslutade ärenden kommer göras och skickas till respektive rektor.

Vart sker kränkningar, trakasserier och diskriminering och olika typer av kränkningar

Av de 28 inkomna anmälningar sker 82 %, vilket motsvarar 23 anmälningar, av kränkningarna i skolans lokaler exempelvis i klassrummet, på skolgården, i matsalen, i kapprum och i cafeterian.

I arbetet med sammanställning av inkomna anmälningar har respektive anmälan kategoriserats genom ett specifikt uttryck för kränkande behandling. Under perioden blev 12 elever utsatt för en kombination av psykisk och fysisk kränkning. 5 elever blev utsatt för verbala kränkningar, exempelvis när en elev blir utsatt för hot och nedsättande kommentarer. 8 elever har under perioden blivit utsatt för fysiska kränkningar, så som slag, knuffar, att få snö kastat på sig. 3 elever har blivit utsatt för psykiska kränkningar genom utfrysning, utpekningar och blickar.

Vem kränker vem?

I den här rapporten har det gjorts en sammanställning av vem som kränker vem och vilken typ av kränkning som är vanligast för respektive kön. Flicka/flickor har kränkt flicka/flickor vid 1 tillfälle, flicka/flickor har kränkt pojke/pojkar vid 1 tillfälle, pojke/pojkar har kränkt pojke/pojkar vid 11 tillfällen och pojke/pojkar har kränkt flicka/flickor vid 9 tillfällen. I 6 av anmälningarna är det flera personer från olika kön inblandat.

Vid 2 tillfällen under den här perioden har personal kränkt barn/elever. Alla dessa ärenden föredras muntligt för Barn- och utbildningsnämnden.

Analys

Under den här tremånadersperioden har det enbart kommit in anmälningar från grundskolan. En förklaring till att det inte kommit in någon anmälan från gymnasieskolan kan vara att undervisningen till stor del skett via distans och det gör det svårare för lärare och annan personal att uppmärksamma kränkande behandling. En förklaring till att det inte kommit in någon anmälan från förskolan skulle kunna vara att vi under de sista månaderna haft väldigt mycket vikarier i våra verksamheter och att dessa kanske inte är inte insatta i Piteå kommuns arbete kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Utbildningsförvaltningen har fått ett uppdrag att arbeta för en helt digitaliserad hantering av anmälningar och utredningar kring kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Tjänstemän från förvaltningen har fått demovisningar av två olika system och arbetar nu vidare med eventuell upphandling av system.

Redovisning av uppdrag:

Översyn av möjligheten att samordna och samlokalisera grundsärskola och gymnasiesärskola med korttidstillsyn.

Bakgrund

Korttidstillsyn enligt LSS, eller förlängd vistelse i fritidshem, är en insats som erbjuds av socialtjänsten innan och efter skolan, samt under lov dagar och andra lediga dagar för barn och ungdomar med funktionsnedsättning från 12 år.

I dagsläget är korttidstillsynen organiserad av socialtjänsten i Korallens lokaler på Nils Edéns väg. Eftersom lokalerna har en vattenskada är ungdomar i gymnasieåldern på korttid på Hummerstigen, Djupvikens område och tillhör inte Strömbäckaskolans verksamhet. För ungdomar i högstadieålder organiseras verksamheten i samarbete med Rönnskolan eftersom Korallens lokaler har en vattenskada. Ungdomarna integreras med Rönnskolas fritidshem och Korallen köper tjänst av Rönnskolan, samt att en personal från Korallen kommer till Rönnskolan på eftermiddagen från 14.30. Korallens lokaler beräknas vara tillgängliga från preliminärt juli -20.

I många andra kommuner har man valt att permanent integrera fritids i skolan, för att på så vis kunna erbjuda en samlad skoldag och därigenom aktivt minska det antal personal/verksamheter barnen behöver möta och vistas i under en dag. Dessutom minskas antalet resor och uppbrott mellan skola och korttidstillsyn.

En samlad skoldag, där skola och fritids är lokalmässigt och delvis personalmässigt integrerade, är ett vanligt sätt att organisera fritidsverksamhet för barn i grundskolan. Att följa samma princip även för barn och ungdomar som omfattas av sarskola borde vara rimligt.

Utifrån den nya LSS-utredningen som presenterades i januari 2019, förordar man att korttidstillsyn enligt LSS, byter namn till förlängd utbildning i fritidshem: "Korttidstillsyn före och efter skoldagen samt under lov är en insats kopplad till skolan och vi föreslår att den ska benämnas förlängd utbildning i fritidshem. Åldersgränsen för när skolungdom kan beviljas korttidstillsyn bör överensstämma med vad som gäller för fritidshem enligt skollagen." (*Översyn av insatser enligt LSS och assistansersättningen Del 1 & 2, SOU 2018:88 sid 248*). Man kan med andra ord se att utredningen förordar ett mer samstämmigt utförande av korttidstillsyn enligt LSS och skolans fritidshem, och att korttidstillsyn enligt LSS således närmar sig skolan och skollagens grundtanke med fritidshem.

I översynen har ingått att utreda:

1. Hur en samordning och samlokalisering skulle påverka personalbemanningen i de olika verksamheterna
2. Kartlägga elevunderlaget
3. Kartlägga lokalbehov/lokalfunktioner
4. Roller och ansvar
5. Tydliggöra delegationskrav och krav kopplat till LSS

6. Tidplan för eventuellt genomförande

1. Samordning och samlokalisering

Korallen ser möjlighet att kunna utöka korttidsverksamheten och utforma lokalerna mer ändamålsenligt. På Korallen kommer behovet av personalbudget på 8,67 årsarbetare kvarstå då det finns ett behov av att utöka korttidsverksamheten. I nuläget erbjuder Piteå kommun generellt som mest 6 dygn per månad på korttids. Lagpraxis är att brukare kan beviljas upp till 14 dygn/månad. Om möjligheten öppnades för att söka fler dygn på korttids än de 6 dygn som i nuläget erbjuder, är det troligt att antal dygn per brukare skulle öka. Det är dessutom tydligt att det idag finns ett stort behov av avlastning hos de familjer korttids arbetar med. Allt oftare önskas avlastning utanför den egna hemmiljön. Detta blir påtagligt om man jämför med en äldre generation där man i en större grad vårdar sina anhöriga i hemmet.

Att erbjuda möjligheten till fler dygn på korttids är ett sätt att arbeta med hemmaplanslösningar då det möjliggör för föräldrar att få den avlastning de behöver för att deras hemmasituation ska fungera och därav undvika en framtida placering. Möjligheten till fler dygn på korttids skulle även kunna leda till att andra LSS-insatser inte blir nödvändiga.

I nuläget har korttidsverksamheterna en begränsad förmåga att kunna placera de barn och ungdomar som får beslut om korttids och fritids på ett strategisk och anpassat sätt. Korttids har i nuläget en begränsad kapacitet att utföra akuta korttidsplaceringar eller utökningar med kort varsel. Att få möjlighet att arbeta med två fristående korttidsverksamheter med tillgänglighet under veckans alla dagar skulle möjliggöra såväl akuta korttidsplaceringar som tillfälliga utökningar. Två separata korttidsverksamheter skulle möjliggöra att korttidsmiljön kan anpassas på ett annat sätt vad gäller brukarens behov, samt funktionsnedsättning och ålder. Att bedriva två fristående korttidsverksamheter skulle möjliggöra samnyttjande av befintliga resurser på ett mer ekonomiskt sätt, och innebära en effektivisering av verksamheten.

Vid en flytt av korttidsfritids från Korallen till skolan, är det tydligt att det finns ett fortsatt behov av korttids på Korallen med möjlighet att utöka verksamheten. Således är förslaget att nuvarande budget om 8,67 årsarbetare får kvarstå, och att verksamheten får planeras om till att drivas som en fullskalig korttidsverksamhet även om korttidsfritids övertas av skolan.

En samordning och samlokalisering innebär att en anslagsöverföring för verkställighet av korttidsverksamhet måste göras. Skolan behöver ungefär motsvarande "fritidspeng" som idag ges till barn i Rönnskolan fritidshem. Ungdomar i åldern 13-19 år har generellt längre skoldagar så pengarna behöver justeras efter ungefärlig förväntad vistelsetid.

Innan samarbetet med Rönnskolan var Korallens kostnad beräknad på 8,6 brukare/dag och 5,2 personal/dag. Kostnaden per månad bör ligga omkring 185 120 kr beräknat på en månadslön på 25000 kr/mån (inkl. sem. ers och PO).

Idag är fritidspengen 16 662kr/elev/månad. För äldre fritidselever bör denna summa kunna minskas något. För 8,6 brukare ger det en kostnad på 143 293 kr/mån (beräknad på nuvarande peng).

I många kommuner har man valt att integrera fritids i skolan, för att på så vis kunna erbjuda en samlad skoldag till dessa barn, och *aktivt minska det antal personal/verksamheter barnen behöver möta och vistas i under en dag*. Generellt sett har då fritidsverksamheterna indelats i ett "högstadiesfritids", vilket innefattas i aktuell högstadieskola och ett "gymnasiefritids", vilket innefattas i aktuell gymnasieskola. Detta minskar även antalet förflyttningar/dag, vilket är besvärliga situationer för många elever.

I praktiken innebär det i Piteå kommun att vardagen ser ut så här för de flesta ungdomar;

Eleverna kommer med taxi eller föräldraskjuts till Korallen mellan kl. 06.00- 8.00, åker till Strömbäckaskolan med taxi mellan kl. 8 – 8.15, skolan börjar kl. 8.30 eller går till Rönnskolan som börjar kl. 8.45.

Efter skoldagens slut åker eleverna taxi från Strömbäckaskolan ca kl. 14.30-15.00 eller går från Rönnskolan till Korallen ca kl. 14.35, framme 14.45. Ungdomarna åker sedan taxi hem/blir hämtad av förälder mellan kl. 16.00-17.30.

En samordning skulle minska antalet förflyttningar under dagen samt minska kostnader för taxitransporter.

Sammanställning över reskostnader för GYS-elever till/från korttidsboende på Hummerstigen	LÅ 2018-19	kr/mån
Förmiddagstur från Hummerstigen till Strömbäckaskolan	17 465 kr	1 588 kr
Eftermiddagstur från Strömbäckaskolan till Hummerstigen	17 946 kr	1 631 kr
Totalt	35 411 kr	3 219 kr

Vid en samordning/samlokalisering bör Rönnskolan och Strömbäckaskolan samordna lovverksamhet eftersom det under en del lov är mycket få brukare.

2. Kartläggning elevunderlag:

Rönnskolan: 7 brukare 2019-2020, Strömbäckaskolan: 5 brukare 2019-2020.

Ökning beräknas vara: 2 brukare under 2020-2021 och 4 brukare 2021-2022. Avslutas 1 brukare 2020, 0 brukare avslutas 2021.

Rönnskolans elevunderlag har ökat de senaste åren så en minskning av behovet framöver är inte troligt.

3. Lokalbehov/investeringar

Lokalbehoven vid en eventuell förflyttning av korttidstillsynen från Korallen till Strömbackaskolans lokaler där gymnasiesärskolan idag har sin verksamhet bedöms till att vara fullt möjligt inom befintliga lokaler. Frukost och mellanmål kan schemaläggas i nuvarande lokal där gymnasiesärskolans hotell, restaurang och bageriprogram har sin undervisning. Det är även möjligt att ha fritidsverksamhet i den hall/ entré där eleverna kommer till skolan. Ev. kan det bli aktuellt med ett klassrum som är avsatt för fritidsverksamheten och det beror på om elevunderlaget ökar, det är rimligt att det går att finna en sådan lösning.

Vad gäller utemiljö så behöver det genomföras en förändring på Strömbackaskolans område i närheten till sarskolans verksamhet. I dagsläget finns ingen ändamålsenlig utemiljö och det innebär att de flesta av sarskolans elever promenerar till närliggande utemiljöer/lekplatser. Det finns elever som i dagsläget är inne en hel skoldag på grund av att de av olika skäl inte kan vara ute någon längre stund utan ex. staket eller att de inte kan gå eller åka rullstol någon längre sträcka. En ändamålsenlig utemiljö är önskvärt även för skolans verksamhet. Enligt personalen vid gymnasiesärskolan finns det behov av en gunga, balansgång i anslutning till entrén. Det finns även önskemål om en grillplats, ev. vid Frejhuset.

Blir det aktuellt med fritidsverksamhet vid Strömbackaskolan bör exakta kostnader utredas ytterligare kring utomhusmiljön med markplanering, lekmaterial samt behov av material och möbler inomhus. En fingervisning kan vara att gunga, rutschkana, lekställning, sittbänk samt staket kostar ca 130 000kr, markberedning ca 100 000kr och inomhusmiljö ca 30 000kr.

Rönnskolan kommer framöver att flyttas i och med Christinaprojektet. En flytt av Korallens verksamhet till Rönnskolan lokaler skulle inte generera några extra kostnader för lokaler eller utemiljö utan ryms i befintlig verksamhet.

4. Roller och ansvar:

Socialtjänsten ansvarar för de ansökningar som inkommer samt utreder och fattar beslut enligt LSS. Det blir ingen ändring i delegationsordningen.

Utbildningsförvaltningen verkställer beslut och rektor på skolan ansvarar för personalen.

5. Tydliggöra delegationskrav och krav kopplat till LSS

Socialtjänsten ansvarar för de ansökningar som inkommer samt utreder och fattar beslut enligt LSS. Det blir ingen ändring i delegationsordningen

Det är av vikt att tydliggöra skillnaden mellan fritidshem (skollagen) och korttidstillsyn (LSS) om fritids ska integreras i skolan. Fritidshem enligt skollagen ska stimulera elevernas utveckling, fördjupa deras kunskaper och erfarenheter samt ge en meningsfull fritid, social gemenskap och följa läroplanen. Korttidstillsyn enligt LSS ska erbjuda en avkopplande och aktiv fritid i trygg miljö med goda vuxenförebilder. Den ska främja social gemenskap, ge fysisk och psykisk stimulans.

6. Tidplan för eventuellt genomförande

Tidigaste start augusti 2020 under förutsättning att erforderliga beslut fattas i en snar framtid.

Sammanfattning

Ur ett ekonomiskt perspektiv är det svårt att beräkna om det innebär en fördyring, besparing eller ett nollsummespel. Det bör utredas ytterligare men det innebär en större engångskostnad för en ny utemiljö samt mindre inköp till inommiljö för Strömbäckskolan. En förbättring av utemiljön skulle även höja kvalitén och arbetsmiljön för den dagliga skolverksamheten.

Strömbäckskolans personal kan erbjudas heltid. Samtliga sex anställda kvinnliga klassassistenter som i dagsläget arbetar vid gymnasiesärskolan har 80% tjänst. En klassassistent, en man, har 100 % och ska arbeta lovdagar. Eftersom Piteå Kommun strävar efter att samtliga oavsett kön ska erbjudas heltidstjänster så ligger det i tiden att erbjuda detta. Det är även en jämställdhetsfråga som kommuner bör stå upp för. Det finns utrymme att erbjuda 100 % tjänst där 80 % gymnasiesärskolan och 20 % LSS.

Personal på Korallen arbetar med både fritids- och korttidsverksamhet och en förutsättning för att driva denna fråga är att Korallen får behålla sina resurser. Detta för att kunna fortsätta bedriva den korttidverksamhet som finns idag samt för att möjliggöra en utökning av korttids. Om budget inte bibehålls och det blir en nedskärning på personal kan inte Korallens korttidsverksamhet bedrivas i den utsträckning som verksamheten bedrivs idag. Detta skulle öka risken för en kö till korttids där inte alla beslut kan verkställas i tid, i dagsläget verkställs alla beslut i tid. En nedskärning skulle även resultera i en kvalitetssänkning där brukaren inte erbjudas en anpassad miljö. Korallens personal har lyft att en fördel med att bedriva fritids på Korallen är att brukaren får en tydlig avdelning mellan skolan och fritid.

Utifrån ett elevperspektiv är det viktigaste att LSS verksamheten håller god kvalitet och att eleven sätts i fokus. Detta är möjligt oavsett om LSS verksamheten bedrivs i nuvarande form på Korallen/Hummerstigen eller om verksamheten flyttas till Strömbäckskolan/Rönnskolan. Däremot är det rimligt att eleven endast åker två taxiresor till och från skolan istället för att under en dag åka fyra taxiresor, vilket eleverna gör i dagsläget.

Det viktigaste argumentet till att genomföra denna förändring är att utifrån ett elevperspektiv blir vardagen mer sammanhållen, med färre byten av personal, färre förflyttningar och vistelse i en för eleverna trygg miljö.

Carolina Löf/Carolina Jonsson

Sara Rönnbäck

Annika Niklasson

Enhetschef stöd och omsorg

Rektor Rönnskolan

Rektor Strömbäckskolan

Avtal om Korttidstillsyn enligt LSS och förlängd vistelse i fritidshem Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade 9 §

Parter Barn- och utbildningsnämnden
Box 730, 941 28 Piteå
Kontaktpersoner
Rektor Rönskolan, Sara Rönnbäck, sara.ronnback@pitea.se
Rektor gymnasiesärskolan, Annika Niklasson, annika.niklasson@pitea.se

Socialnämnden
Box XX
Kontaktpersoner:
Avdelningschef Tomas Backeström, tomas.backestrom@pitea.se

Avtalstid

2021-08-11 t o m 2022-06-16.

Om någon av parterna önskar säga upp avtalet i förtid ska det ske skriftligen minst 6 månader före avtalstidens utgång. I annat fall förlängs avtalet 1 år i taget med start fr o m 2022-06-16. En avstämning och uppföljning ska genomföras innan 2023-01-16 för att beslut ska fattas om avtalets eventuella fortsättning.

Omfattning

Socialnämnden överlämnar uppgiften att bedriva korttidssyn enligt LSS och förlängd vistelse i fritidshem enligt Bilaga 1, på entreprenad till Barn- och utbildningsnämnden under överenskommen period

Huvudmannaskap

Socialnämnden behåller huvudmannaskapet för verksamheten och ansvarar för att verksamheten följer bestämmelser i aktuell lagstiftning och bestämmelser.

Myndighetsutövning

Socialnämnden behåller den myndighetsutövning som hör till biståndshandläggning i enlighet med LSS.

Ekonomisk ersättning för korttidstillsyn enligt LSS och förlängd vistelse i fritidshem

Barn- och utbildningsnämnden tillämpar självkostnadsprincipen i enlighet med Bilaga 2. Priser uppdateras med aktuella belopp inför varje nytt kalenderår. Ersättningen utgår i förskott för 6 månader i enlighet med överenskommet elevantal. Besked om elevantal ska lämnas från Socialförvaltningen till Utbildningsförvaltningen senast 1 månad innan terminsstart. Fluktuationer i elevantal om ± 1 elev under terminen regleras ej. Ett utökat antal elever om fler än 1 regleras retroaktivt.

Ändring

Eventuella ändringar sker efter överenskommelse mellan de två parterna och ska vara skriftligen för att gälla.

Detta avtal undertecknas i två likadana exemplar, varav parterna erhåller var sitt.

Piteå 2021-

Ort, datum

Piteå 2021-

Ort, datum

För Barn- och utbildningsnämnden

För Socialnämnden

Malin Westling
Förvaltningschef

Fredrik Sjömark
Förvaltningschef

GYMNASIESÄRSKOLA/FRITIDS

<i>Schablon gymsär korttidstillsyn</i>	<i>Total kostnad</i>	<i>Kostnad/elev/år</i>
Totalt brukare	6	6
Personalkostnader		
Personalkostnader	472 476 kr	78 746 kr
Förbrukningsinventarier		
Förbrukningsinventarier, material, mm	14 616 kr	2 436 kr
Kost		
Frukost	14 826 kr	2 471 kr
Mellanmål	7 413 kr	1 236 kr
Lunch	11 880 kr	1 980 kr
Övrigt		
OH-kostnader	70 871 kr	11 812 kr
Totalt*	592 083 kr	98 680 kr

* Engångskostnader i början, max 20 tkr, beräknas inte i ett prislapp. Förslag är att göra internfakturerin

GRUNDSÄRSKOLA/FRITIDS

<i>Schablon grundsär korttidstillsyn</i>	<i>Total kostnad</i>	<i>Kostnad/elev/år</i>
Totalt brukare	8	8
Personalkostnader		
Personalkostnader	787 460 kr	98 433 kr
Förbrukningsinventarier		
Förbrukningsinventarier, material, mm	14 616 kr	2 436 kr
Kost		
Frukost	16 474 kr	2 059 kr
Mellanmål	8 237 kr	1 030 kr
Lunch	11 880 kr	1 980 kr
Övrigt		
OH-kostnader	118 119 kr	14 765 kr
Totalt	956 785 kr	120 702 kr

Anmärkning	MÅLTIDSKOSTNADER 2020	
	Kost	Måltidsservice GRSK FSK FH
	Frukost	8,58
Elevassistent 1 tj	Mellanmål	4,29
	Lunch	47,20
Beräknas utifrån elevpeng 203 kr/mån/elev	Total	60,07
Beräknas 200 dagar		
Beräknas 200 dagar		
Beräknas 30 dagar		
T ex skolledning, admin, mm. Beräkning 15% av personalkostnader.		

ig separat till SOC.

Anmärkning
Elevassistent 1,7 tj
Beräknas utifrån elevpeng 203 kr/mån/elev
Beräknas 200 dagar
Beräknas 200 dagar
Beräknas 30 dagar
T ex skolledning, admin, mm. Beräkning 15% av personalkostnader.

Förslag för gymnasiet *	Förslag för grundskolan 13 år -- *
12,36	10,30
6,18	5,15
66,00	66,00
84,53	81,44

*Tillbehör, frukost och mellanmål beställs en gång per vecka

§88

**Avgift för ansökningar om
godkännande av fristående
förskolor och fristående
fritidshem**

21BUN208

Avgift för ansökningar om godkännande av fristående förskolor och fristående fritidshem

Bakgrund

Riksdagen har fattat beslut om bestämmelser i Skollagen 2 kap. 5 §. *Lag (2018:1158)*. Beslutet innebär att det införs skärpta krav på insikt, lämplighet och ekonomiska förutsättningar för enskilda att bedriva verksamhet. För kommunens del innebär de skärpta kraven att kommunen ska bedöma ytterligare omständigheter i sin godkännandeprövning och tillsyn av fristående förskolor och fristående fritidshem (sådana som inte anordnas vid en fristående skolenhet med förskoleklass, grundskola eller grundsärskola).

Kommunerna har redan ett ansvar för godkännande och tillsyn för fristående förskolor och fristående fritidshem. Ett sådant godkännande ska idag lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för den del av verksamheten som anordnas av kommunen. Utöver denna prövning ska kommunen göra vad som kallas en ägar- och ledningsprövning.

Enligt den lydelsen i 2 kap. 5 § Skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde

1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten
2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och
3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Kraven ska vara fortlöpande uppfyllda och behöver därför vara föremål för löpande tillsyn.

Kommunen ansvarar för att ovanstående kontrolleras vid ansökan om godkännande av fristående förskola och fristående fritidshem. Ovanstående ska också ingå i den regelbundna tillsynen.

En kommun som handlägger ärenden om godkännande av en enskild som huvudman får ta ut en avgift för ansökningar om godkännande enligt Skollagen 2 kap. 5 §. *Lag (2018:1158)*.

Enligt Kommunallagen 2 kap. 6 § får kommuner inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller (självkostnadsprincipen). *Lag (2019:835)*.

Avgifterna som föreslås är därmed följande:

30 000 för ansökan av godkännande av fristående förskola och fristående fritidshem

18 000 för ansökan om utökning av befintlig godkännande

Nedan beräkning utgår från att det är avdelningschefen för förskola som handlägger ansökan om godkännande samt utökning av befintligt godkännande. Ett huvudskyddsombud måste delta vid inspektion av lokalerna. Vissa overheadkostnader tillkommer också.

Utifrån ovanstående är självkostnaden beräknad enligt nedan.

Självkostnad godkännande av enskild huvudman	Lön	Inkl PO	Totalt
Avdelningschef 1 vecka	16 442	23 303	
Huvudskyddsombud 2 h	524	743	
Total personalkostnad		24 046	
OH-kostnad 25%		6 012	
Total kostnad		30 058	30 000
Självkostnad utökning av befintligt godkännande		18 035	18 000

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

§89

**Återrapport Utbildning,
arbete och näringsliv
”Fortsatt utredning –
Utökad digitalisering F-6”**

21BUN51

Utökad digitalisering F-6

Fortsatt utredning

2021-06-02

Piteå kommun

Innehåll

Uppdragsbeskrivning.....	1
Mål och syfte	1
Genomförande	1
Datortäthet.....	1
Elevdatorer	1
Ipads	2
Årskurs F-3.....	2
Årskurs 4-6.....	2
Förslag 1:	3
Förslag 2:	3
Det trådlösa nätet	3
Support av elevdatorer.....	4
Användarnära pedagogiskt stöd.....	5

Uppdragsbeskrivning

Utbildningsförvaltningen står inför ett fortsatt utvecklingsarbete inom bland annat det pedagogiska digitaliseringsområdet inte minst utifrån skolans styrdokument. I Utredning – Utökad digitalisering F-6 redogörs för de krav som ställs i de nationella styrdokument (21BUN51-4) som visar att det krävs insatser inom olika områden för att möta uppsatta mål och krav. Detta är en fortsatt utredning för att konkretisera och föreslå insatser på hur den utökade digitaliseringen kan utföras för att möta de nationella kraven.

Mål och syfte

Syftet är att föreslå kostnadsberäknade åtgärder för att huvudmannen ska ge skolorna förutsättningar att klara de krav som ställs i skolans styrdokument inom digitaliseringsområdet samt skapa en likvärdighet mellan skolor.

Genomförande

Arbetet med detta förslag utgår från ovan nämnda utredning. Utredningen har kommunicerats med berörda rektorer och de har getts möjlighet att inkomma med sina tankar och synpunkter samt att tänkta förslag muntligen presenterats på en rektorskonferens under maj månad. I arbetet har jag haft ett längre gruppsamtal med två rektorer för F-3, Åsa Ådemo och Carina Stridsman Fjällström. För årskurs 4-6 har Annica Forsberg och Linda Andersson deltagit. Utöver detta har dialog förts med avdelningschef Elice Ökvist och med teamledare Jens Stenberg på IT-avdelningen.

För att arbeta gemensamt med strategier och utveckling är det centralt att det finns en likvärdighet i de tekniska förutsättningarna mellan skolorna och att det finns en bestämd ambitionsnivå att utgå ifrån. Detta är inte minst viktigt för att ge nödvändiga förutsättningar för att bedriva undervisningen på ett bra sätt. För att detta ska vara möjligt har jag valt att dela upp förslagen i fyra områden:

- Datortäthet
- Trådlöst nätverk
- Support av elevdatorer
- Användarnära support till pedagoger

Datortäthet

Elevdatorer

IT-avdelningen upphandlar och tillhandahåller elevdatorer till Utbildningsförvaltningen utifrån vårt behov. Elevdatorer hanteras idag på två sätt. I verksamhetsplanen för 2021 är det beslutat att alla elevdatorer ska leasas. Denna skrivning syftar på 1:1 datorerna för högstadiet och gymnasiet som eleverna själva nyttjar under en treårsperiod. Övriga elevdatorer ska tills annat beslutas även fortsättningsvis köpas in och reinvesteras likt personaldatorer.

Inköpspriset i gällande avtal är 4704 kr per dator. För varje elevdator som införskaffas görs en ramflytt till IT-avdelningen på 2100 kr för driftshantering och licensavgifter.

När 1:1 infördes på högstadieskolorna togs befintliga elevdatorer som fanns på högstadierna in och gicks igenom av IT-avdelningen för att sedan fördela ut fungerande datorer till F-6 skolor med mål att öka datortätheten även i de lägre åldrarna. Målet när detta genomfördes i januari 2019 var 4,5 elever per dator för F-3 och 2,4 elever per dator för åk 4-6. Varje skola har under våren gjort en ny kartläggning av antalet datorer och idag finns 950 elevdatorer i F-6 skolorna.

Ipads

Beställning av Ipads görs via IT-avdelningen men bekostas och ägs av Utbildningsförvaltningen. Vi betalar ingen driftskostnad för Ipads men det innebär också att reinvestering för utbyte av Ipads hamnar på verksamheten. Idag köps Ipads in och hanteras av respektive skola vilket medför att det inte finns någon beslutad reinvesteringsplan för dessa. Detta har medfört att vi idag har flera hundra Ipads i verksamheterna som är äldre än 5 år och inte längre kan uppdateras till senaste operativsystemet vilket gör att nya appar inte kan installeras på enheterna.

Inköpspriset på Ipads varierar beroende på bland annat skärmens storlek och lagringsutrymme men för en Ipad som är lämplig till elever på lågstadiet är inköpspriset inklusive skydd idag ca 4200 kr.

Årskurs F-3

I förskoleklass och årskurs 1 är Ipads mer lämpliga än datorer för de moment eleverna ska utföra digitalt medan eleverna i årskurs 2 och 3 är i större behov av elevdatorer.

Utifrån detta föreslås att varje F-3 skola ska ha en klassuppsättning Ipads och en klassuppsättning elevdatorer för de totalt fyra årskurserna. Antalet Ipads på respektive skola utgår från antalet elever i årskurs 1, så att eleverna ska kunna arbeta med var sin Ipad samtidigt. För elevdatorer behöver antalet elever i årskurs 3 vara styrande utifrån att de ska vara väl bekanta med den digitala miljön där de digitala nationella proven senare ska genomföras.

Hösten 2021 beräknas 446 elever börja åk1. Om vi räknar på 440 elever i snitt och en livslängd på 4 år för Ipads behöver 460 000 kr per år avsättas för inköp och utbyte av Ipads (110 stycken årligen).

Årskurs 4-6

Samtliga förslag bygger på att datorerna är läromedel som förvaras på skolan och inte som från årskurs 7 och uppåt tas hem efter skoldagens slut. Erfarenheterna från 1:1 satsningen är att antalet ärenden med skador som uppstått på grund av ovarsam hantering skiljer sig mycket mellan stadierna. Ju yngre elever desto fler skador.

Förslag 1:

En datortäthet på två elever per elevdator

Med denna datortäthet finns tillräckligt många datorer för att samtliga årskurs 6 elever som ska genomföra digitala nationella prov har möjlighet till att genomföra proven samt ges möjlighet att arbeta digitalt för att få adekvat digital kompetens. Nackdelarna blir att datorerna behöver förvaras i nomadvagnar och transporteras mellan klassrummen utifrån lärarnas lektionsplanering.

Förslag 2:

En dator per elev för årskurs 6 och två elever per dator för årskurs 4-5.

Förutom fördelarna i förslag 1 kan elevdatorerna för årskurs 6 förvaras i klassrummet och märkas med elevens namn vilket underlättar uppstart och minskar lärarnas arbetsbelastning och transport av datorer mellan klassrum. Denna datortäthet medför även att två lärare för åk 4-5 kan dela på en klassuppsättning datorer.

	Antal datorer utökning	Inköpskostnad, tkr	Utökade driftsmedel, tkr
Förslag 1	125	600	260
Förslag 2	350	1650	735

Elevantalet per klass och skola varierar från år till år varpå behovet av antalet Ipads och PC också varierar. Detta ställer krav på att grundskolan har uppdaterade förteckningar på enheterna så att en flexibilitet mellan åren blir möjlig. Ett antal elevdatorer kommer att behöva flyttas mellan skolor för att förhållandet mellan antalet datorer och elever ska stämma. Uppdaterade förteckningar blir inte minst viktigt för att veta vilka elevdatorer som är gemensamma så att om specifika satsningar som enskilda skolor kan göra inte omfattas av denna datortäthet. Rimligt är att beslutad datortäthet ska gälla från hösten 2022 där ekonomiska möjligheter är en förutsättning.

Ipads har som tidigare nämnts ingen driftskostnad och ingen reinvesteringsplan. Avdelningschef behöver därför budgetera medel för en utbytesplan för Ipads.

Ett utvecklingsarbete pågår tillsammans med IT-avdelningen att få in alla mobila enheter, så som Ipads, i ett gemensamt hanteringsverktyg som med fördel kommer att kunna användas som underlag för förteckningen.

Det trådlösa nätet

I Skoldigiplan och Skoldigiguide pekar SKR specifikt på en del saker – exempelvis ”Tillgång till stabilt internet” som en förutsättning för att digitaliseringen i skolan ska lyckas.

Hur väl utbyggt det trådlösa nätet är för kommunens f-6 skolor varierar bland annat på skolbyggnadernas ålder och vilket intresse och ekonomisk möjlighet som funnits på

respektive skola. Utbyggnad av det trådlösa nätet i form av installation av nya accesspunkter bekostas av verksamheten. Utöver installationskostnaden för trådlösa accesspunkter betalar Utbildningsförvaltningen en månadshyra på 210kr per accesspunkt och månad till IT-avdelningen som ansvarar för support och utbyte av accesspunkterna. Utbildningsförvaltningens driftskostnad för 2020 uppgick till drygt 1.3 Mkr.

I dialog med IT-avdelningen har en kostnadskalkyl tagits fram för att f-6 skolorna ska ha samma förutsättningar som idag finns på högstadierna. Kortfattat kan det beskrivas som att alla klassrum samt gemensamma utrymmen har fungerande trådlöst nätverk. Kalkylen visar på en installationskostnad på ca 350 000-400 000 kr samt en ökad årlig driftskostnad på ca 200 000 kr. Att sätta en exakt summa är svårt att göra då en stor del är installationskostnad och vart internetanslutningarna finns sedan tidigare. Beroende på hur och var datorerna används påverkar också vilken täthet av accesspunkter som krävs för att inte för många enheter ska koppla upp sig emot samma.

Detta är ett behov som finns redan idag och därför föreslås att utökning av det trådlösa nätverket beställs så snart som möjligt och hanteras som ett sammanhållet projekt med mål att vara klart under 2021 samt att utökade driftsmedel budgeteras för 2022.

Support av elevdatorer

I kartläggningar som ligger till grund för Skoldigiplan framgår tydligt att det behöver finnas en tydlig supportkedja för den tekniska utrustningen och att den inte ska blandas ihop med det användarnära pedagogiska stödet. Idag finns den inte uttalad för F-6 utan olika skolenheter har löst det på olika sätt med varierad framgång där skolpersonal förväntas lämna och hämta upp datorer på IT-avdelningen. För support av elevdatorer finns idag inom Utbildningsförvaltningen en 50% tjänst på Strömbackaskolan och en tjänst för högstadierna.

För att nå likvärdighet i förutsättningarna krävs att resurser avsätts för detta ändamål. Utifrån antalet datorer och skolor är det rimligt att tänka att behovet är en 100% tjänst för hantering av elevdatorer F-6. Resursen bör tillsammans med högstadiets resurs bilda ett team och organisatoriskt placeras tillsammans med avdelningens administratörer. Uppdraget kan med fördel även inrymma ansvar för beställning och underhåll av den tekniska utrustningen i klassrummet så som projektorer och högtalare. Fördelen med detta är att vi blir en bättre beställare vilket möjliggör en standardisering av tekniken i klassrummen i och mellan skolor samt att dessa arbetsuppgifter inte hamnar på pedagogisk personal. Förslagsvis påbörjas rekryteringen under hösten 2021 med tillträde i januari 2022.

Användarnära pedagogiskt stöd

Vad gäller pedagogisk support så skriver SKR i Skoldigiplan

Huvudmännen behöver säkerställa att personer med både kompetens, tid och utpekat ansvar för pedagogisk support finns tillgängliga för verksamheten. Detta kan göras på olika sätt och i olika omfattning beroende på verksamhetens behov, till exempel med hjälp av förstelärare med IKT-ansvar, kollegiehandledare eller lokalt alternativt centralt placerade IKT-pedagoger. Behovet av pedagogisk support är direkt kopplat till den digitala pedagogiska kompetensen i kollegiet.

Ökningen av digital teknik i form av datorer, iPads, appar och digitala tjänster och system ute i verksamheterna innebär att den pedagogiska supporten ökar. Svar på hur-frågorna och behovet att få snabb hjälp kommer från en större målgrupp och komplexiteten har ökat. Kommunens IT-avdelning kan inte bistå med den kompetens som är nödvändig och det ingår inte i IT-avdelningens uppdrag. Sedan CMIT avvecklats finns inte resurser avsatta för att på ett organiserat sätt omhänderta behovet av ett användarnära pedagogiskt stöd inom grundskolan.

Rekommendation till avdelningschef grundskola utifrån de samtal och diskussioner som genomförts är att rektor ansvarar för att organisera det användarnära stödet på skolnivå. Utsedda personer kan med fördel bilda de stadietvisa digitaliseringsråden med förvaltningens IT-utvecklare som sammankallande.

Niklas Risberg
Utvecklingschef
Utbildningsförvaltningen

§90

Tillägg i Barn- och utbildningsnämndens delegationsordning

21BUNI24

§91

**Kvalitetsrapport Barn och
unga – Vår framtid,
Läsåret 2019-2020**

21BUN207

Kvalitetsrapport

**Barn och unga – Vår
framtid**
Läsåret 2019-2020

2021-05-31

Utbildningsförvaltningen
www.pitea.se

Piteå kommun

Innehållsförteckning

	1
INLEDNING	2
Varför skrivs den här rapporten?	2
ELEVHÄLSAN	3
Tre stödnivåer	3
Elevhälsans målpuppfyllelse	4
Förebyggande och hälsofrämjande	4
Barn och ungas fysiska hälsa	6
Elevs alkohol- och drogvänor	7
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	8
FÖRSKOLAN	9
Utveckling, hälsa och välbefinnande	9
Samarbete med hemmen	11
Övergång och samverkan	11
Stödinsatser	12
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	13
FÖRSKOLEKLASS	13
Stimulans, studiero och samarbete med hemmen	13
Barn i behov av särskilt stöd	14
Närvaro - Frånvaro	14
Övergång och samverkan	15
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	16
GRUNDSKOLA	16
Stimulans, studiero och samarbete med hemmen	16
Barn i behov av särskilt stöd	18
Närvaro - Frånvaro	19
Övergång och samverkan	21
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	22
GRUNDSÄRSKOLAN	22
Stimulans, studiero och samarbete med hemmen	22
Barn i behov av särskilt stöd	23
Närvaro – Frånvaro	23
Övergång och samverkan	24
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	24

FRITIDSHEM NULÄGESBEDÖMNING	25
Stimulans, studiero och samarbete med hemmen	25
Övergång och samverkan	26
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	26
GYMNASIET NULÄGESBEDÖMNING	27
Trygghet och studiero	28
Ledning och stimulans	29
Stöd och anpassningar	32
Närvaro - Frånvaro	32
Sex och samlevnad, ANT-frågor och trafikfrågor	33
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	34
GYMNASIESÄRSKOLAN	35
Ledning och stimulans	35
Stöd och anpassningar	36
Närvaro - Frånvaro	37
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022	37
LEDNINGSGRUPPENS REKOMMENDATION	37

Inledning

Varför skrivs den här rapporten?

Enligt skollagstiftningen ansvarar Piteå kommun som huvudman för att planera, följa upp och utveckla utbildningen, vilket också ska göras på enhetsnivå.¹ Utvecklingsarbetet ska ske med utgångspunkt i nationella mål. Kommunfullmäktige har huvudmannansansvaret inför staten, men Barn- och utbildningsnämnden ska fullgöra huvudmannens uppgifter och är därmed operativt ansvarig i kommunens utvecklingsarbete inom utbildningsverksamheten.² Den här rapporten skrivs i syfte att bidra till att ge goda förutsättningar för barnens och elevernas lärande. Den presenterar skolväsendets resultat och processer inom målområdet och gör en sammanfattande och framåtblickande analys av vilka behov som finns. Den bidrar därigenom till att huvudmannen kan fatta informerade beslut för att fördela resurser efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.³

¹ 4 kap. 3-4 § skollagen (2010: 800)

² 2 kap. 2 § skollagen (2017:759)

³ 2 kap. 8b § skollagen (2018:608)

Elevhälsan

I läroplanernas första och andra kapitel som handlar om skolans värdegrund och uppdrag samt övergripande mål och riktlinjer går det att läsa att undervisningen och elevhälsans verksamhet ska utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver. Det kan beskrivas som tre stödnivåer som föranleder olika typer av insatser.

Tre stödnivåer

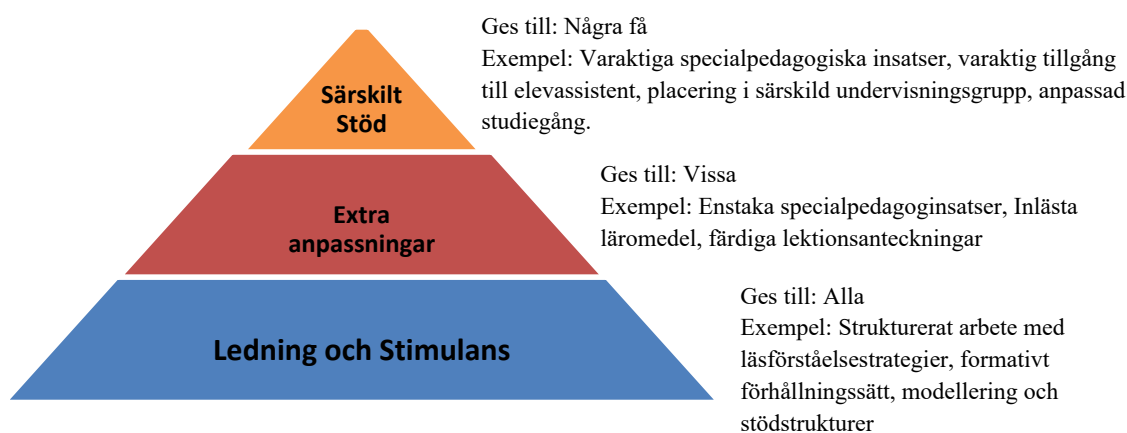

Fig 1. Förhållandet mellan de tre stödnivåerna i skolan.

Ledning och stimulans ska ges av alla undervisande lärare under alla lektioner och det är rektors ansvar att som pedagogisk ledare förvissa sig om att detta sker.

De elever som behöver extra stöd och hjälp, ska i första hand få det inom ramen för den ordinarie undervisningen. Detta stöd i form av **extra anpassningar** ska i grundskolan beskrivas i elevens individuella utvecklingsplan (IUP) och i Gymnasiet ska informationen finnas tillgänglig i elevakten. På denna nivå har elevhälsoteamen på skolorna en uppgift att, på rektors uppdrag, handleda och konsultera pedagoger i enskilda ärenden och på klassnivå så att rätt anpassningar görs. Det kan till exempel röra sig om en elev med hörselskada där skolskötterskorna bjuder in hörselcentrum för en träff med pedagogerna i hur de ska hantera de tekniska hjälpmedel som behövs.

Särskilt stöd är ett individuellt stöd som ges under en längre period och beslutas av rektor och beskrivs i ett åtgärdsprogram. Det särskilda stödet föregås av en utredning som oftast genomförs av specialpedagogen på skolan men där övriga professioner inom elevhälsan ibland konsulteras.

Vad gäller elevhälsans del kan det till exempel handla om att kurator har regelbundet samtalsstöd med en elev med diagnos inom autismspektra för att hjälpa eleven att tolka sociala situationer.

Elevhälsans måluppfyllelse

Strukturerna kring elevhälsoarbetet är väl utarbetat i Piteå kommun. Tillgången till välutbildad och kompetent elevhälsopersonal är god och när den egna skolans elevhälsa inte räcker till finns dessutom den centrala elevhälsans skolpsykologer, logoped, samspelsteam och närvaroteam att tillgå. Yrkeskategorierna i den Centrala elevhälsan beskriver alla hur de arbetar konsultativt mot skolornas personal för ökad kompetens i de tre olika nivåerna enligt ovan. De beskriver även att upplevelsen på skolorna är odelat positiv till det stöd som ges.

Organisationen av elevhälsoarbetet på enhetsnivå är välplanerad med regelbundna Elevhälsoträffar (EHT) i grundskolan och Elevsamverkansmöten (ELSA) på gymnasiet. Det vanliga är att pedagogerna anmäler ärenden till EHT och ELSA som lyfts och diskuteras av den samlade elevhälsan. Sedan beslutar rektor i regel om åtgärd i form av fortsatt utredning, insats av någon i elevhälsan eller annat som syftar till att underlätta elevens lärande.

Innan 2010 års skollag kom med elevhälsans förstärkta roll, fanns hos många pedagoger i landet en förhoppning om att när man tog ett ärende till EHT så skulle ”problemet” bli löst. Elevhälsan skulle ”ta över” problemet och därmed avlasta pedagogen. Det förekommer ibland även idag men modern kompetensutveckling och kollegialt lärande har ökat förståelsen att elevhälsa är ett gemensamt arbete som måste utföras i klassrummen, inte enbart hos specialpedagogen eller kuratorn.

Vår bedömning är att elevhälsans uppdrag och måluppfyllelse är uppfyllt i hög grad.

Förebyggande och hälsofrämjande

”Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.”⁴

Ett hälsofrämjande elevhälsoarbete utgår från ett salutogent perspektiv, det vill säga utgår från det friska. Det handlar om att stärka eller bibehålla elevernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande genom att skapa lärmiljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Utmaningen i ett mer hälsofrämjande arbete blir att söka efter faktorer som gör det möjligt att förändra och utveckla skolans verksamhet genom att flytta fokus från det som inte fungerar till det som fungerar. I det arbetet blir samtalskulturen central.

Det förebyggande arbetet utgår från ett patogent perspektiv och innebär att förebygga ohälsa och hinder i lärandet. Arbetet börjar med att identifiera och kartlägga de faktorer som utgör risker för olika former av ohälsa eller hinder i lärandet. Det behöver göras på

⁴ 2 kap. 25 § skollagen (2010: 800)

individ, grupp och organisationsnivå. Genom att sedan analysera riskerna underlättas planeringen av förebyggande insatser.⁵

Det åtgärdande arbetet behövs och kommer alltid att behövas. Det kommer alltid att finnas elever som mår dåligt och som behöver prata med kurator och det kommer att finnas skrubbsår som behöver plåstras om och de elever som behöver särskilt stöd har alltid laglig rätt att få det.

Främja – förebygga – åtgärda

Främja Lärande och hälsa	Förebygga Inlärningssvårigheter och ohälsa	Åtgärda Inlärningssvårigheter och ohälsa
<ul style="list-style-type: none">• Alla elever• Organisationsnivå• Salutogent• Proaktivt	<ul style="list-style-type: none">• Riskgrupper• Gruppnivå• Patogent• Proaktivt	<ul style="list-style-type: none">• Uppkomna problem och utmaningar• Individ- eller gruppnivå• Patogent• Reaktivt

Fig. 2. Exempel på främjande, förebyggande och åtgärdande elevhälsoarbete.

Däremot visar granskningar av t ex Skolinspektionen att vi fortfarande till *övervägande del* arbetar åtgärdande. Brandkärsuttryckningar hör fortfarande till vardagen även om fler och fler skolor arbetar för att ta fram arbetssätt i linje med den riktning som skollagen dirigerar oss att ta.⁶

Samverkan fungerar bra mellan elevhälsa knuten till rektor; specialpedagog och SYV samt där det förekommer socionom i skolan/socialpedagog och elevhälsa knuten till verksamhetschef; centrala elevhälsan samt kurator och skolsköterska på grundskolan.

Samspelsteamets mål är att arbeta med och förebygga samspelsproblematik på skolans uppdrag. Under läsåret 19/20 hade man många uppdrag, de flesta på mellanstadiet. I sin analys av det arbete som gjorts konstaterar teamet att skolpersonalen har ett behov av stöd i ledarskapsutmaningar, behov av och en önskan efter vägledning och stöd i att utveckla det egna eller arbetslagets förhållningssätt och bemötande gentemot elever, klasser och föräldrar. De ser också ett behov att få mer insyn i gruppens samspel och hur det kan påverka individer, gruppen och inlärning samt önskan om att få en samsyn i kollegiet och hitta gemensamma tydliga ramar. Detta är ett bra exempel på hur samspelsteamet arbetar förebyggande på en organisatorisk nivå.

Logopeden i centrala elevhälsan har som främsta uppdrag hälsofrämjande och förebyggande arbete. Med utgångspunkt i aktuell forskning pågår kontinuerligt samarbetsinsatser med kommunens skolor och förskolor inom identifierade och prioriterade områden för att utveckla kommunikativt tillgängliga och språkutvecklande miljöer. Logopeden arbetar även operativt med personal och barn för att stärka enskilda

⁵ <https://www.spsm.se/stod/elevhalsa/arbete-forebyggande-och-halsoframjande/>

⁶ Skolinspektionen Rapport 2015:05 Elevhälsa – Elevers behov och skolans insatser

barns/elevs tal-, språk- och kommunikationsutveckling. Logopeden stödjer även specialpedagoger/speciallärare i läs-, skriv- och räkne-utredningar och kartläggningar av stödjande och hindrande förmågor. Det kan ses en tendens till ökad mängd logopediska insatser inom förskola och särskola under läsåret jämfört med tidigare år. De flesta insatser sker dock fortfarande inom spannet förskoleklass-åk 6, med undantag för enstaka skolområden.

Att enbart ha EHT-träffar ute på skolorna innebär att man bygger in ett systemfel i det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet. Om pedagogen ska anmäla ett elevärende för att få handledning i hur man ska hantera en undervisningssituation så kan resultatet inte bli annat än åtgärdande. Tiden är pressad på dessa möten och ärendena många. För att nå närmare målet har många grundskolor och gymnasieenheter förutom EHT/ELSA även inrättat särskilda elevhälsomöten i vissa fall benämns de (EHM) där fokus ligger på det främjande och förebyggande elevhälsoarbetet på gruppnivå. Det arbetet som påbörjades under höstterminen 2019 på många skolenheter, tappade fart under våren då Covid-19 gjorde att de flesta möten ställdes om till digitala möten.

Under läsåret 19/20 gick samtliga elevhälsoteam inklusive rektorer på Strömbäckskolan en digital utbildning i Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) regi; *"Att höja skolans elevhälsokompetens. Ett processarbete för likvärdig utbildning"* Kursen syftade till att utveckla ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt i hela skolan med målet att säkerställa elevers rätt till stöd. Den utbildningen har lett till att elevhälsoarbetet letts om i högre grad från rena åtgärds möten till att mer rikta in sig på det förebyggande och främjande arbetet.

Vår bedömning är att elevhälsans uppdrag och måluppfyllelse är uppfyllt i hög grad när det gäller det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Barn och ungas fysiska hälsa

Elevhälsans medicinska insats har i sitt lagstadgade uppdrag att följa alla elevers fysiska hälsa. I samband med de hälsobesök som genomförs när eleven kommer till förskoleklass och följs upp i åk 4, 7 och år 1 på gymnasiet mäts längd och vikt och i åk 4 och 7 kollas även ryggar⁷.

Lsåret 19/20 konstaterar skolsköterskorna i sin verksamhetsberättelse att de är oroliga över frukost-, lunch- och sovvanorna bland våra elever. De uppföljande hälsosamtalen som sker efter att eleverna svarat på hälsoenkäten stämmer inte riktigt överens vad gäller sömn och matvanor. Måltider hoppas över eller ersätts med andra energitäta intag. Även den negativa trenden där alltför många elever uppger att de sover färre timmar/natt och att de nattetid är digitalt uppkopplade fortsätter detta läsår.

Skolsköterskorna påbörjade därför att skapa ett gemensamt material om sömn som de skulle gå ut i klasserna med.

⁷ Skollagen kap 2 §27

Andelen elever i Piteå kommun som svarat att de sover 9-10 timmar per natt (årskurs 4) eller 7-8 timmar per natt (årskurs 7 och första året i gymnasiet)

Flickor			Pojkar			Båda könen		
Åk4	Åk7	Gym1	Åk4	Åk7	Gym1	Åk4	Åk7	Gym1
80,50%	56,00%	73,00%	77,70%	47,60%	73,20%	79,20%	51,70%	73,10%

Behovet av ett förebyggande och hälsofrämjande arbete har ökat över tid. Skolsköterskorna konstaterar att insatser behövs på individ-, grupp- och organisationsnivå samt att skolsköterskorna inte själva kan möta behovet fullt ut i dagsläget då ärendena är mer komplexa nu än tidigare. De konstaterar att det behövs insatser från fler aktörer för att främja barn- och ungdomars hälsa. Det lagstadgade uppdraget med att genomföra hälsobesök och samtal, vaccinationer och ha öppen mottagning för eleverna fyller mycket av tiden för skolsköterskorna och det förebyggande arbetet att arbeta fram ett gemensamt material om sömn, har fått pausas.

En viktig del i det förebyggande och främjande arbetet är också den föräldrautbildning som genomförs av kuratorer och samspels- och närvaroteam; *Älskade förbannade tonåring* och som genomförts under läsåret. En medlem i samspelsteamet har också genomfört instruktörsutbildning för *Komet – tonår* för att kunna utbilda gruppleddare i länet. Kuratorerna har även genomfört *Skilda världar* som vänder sig till elever som har föräldrar som inte bor ihop. Kuratorerna upplever att föräldrarna behöver stöd i sitt föräldraskap och hjälp med att sätta gränser.

Elevers alkohol- och drogyanor

I hälsoenkäten ställs frågan till åk 7 och åk 1 på gymnasiet om de testat alkohol någon gång.

Alkohol. Andelen elever i Piteå kommun som svarat att de aldrig testat att dricka alkohol

Flickor		Pojkar		Båda könen	
Åk7	Gym1	Åk7	Gym1	Åk7	Gym1
94,9 %	60,9 %	95,6 %	56,6 %	95,3 %	58,7 %

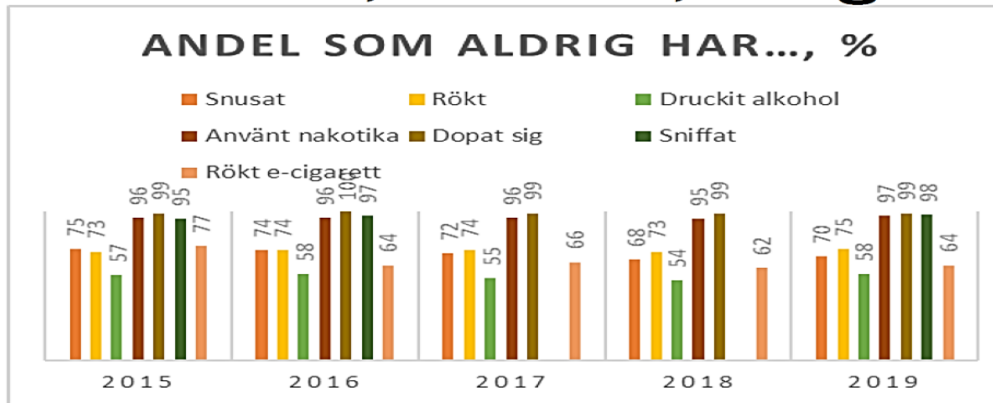
Någon gång under högstadiet är det ca 30% av eleverna som testat alkohol för första gången. Något fler pojkar än flickor har testat i gymnasiet åk 1 men det är närmare 40% som fortfarande inte har gjort det.

Ser man på ”Personligt” kan man följa förändringen över tid. Här räknas ett medelvärde för åk 7, 9 och gymnasiet åk 2. De som aldrig provat alkohol ligger på en ganska stadig nivå, den lilla nedåtgående trenden vi såg år 2017 och 2018 har 2019 stigit igen till 2016-års nivå.⁸

⁸ *Personligt 2019*, Piteå kommun, sid 13

Tobak, alkohol, droger

Samma sak gäller de som säger att de aldrig använt narkotika. Om vi börjar med att se utvecklingen över tid i figuren ovan, ser vi en liten ökning 2019 med två procentenheter. Under läsåret 2019/2020 har en av gymnasiets lärare arbetat i ett projekt tillsammans med pedagoger på högstadieskolorna ”Cannabis på schemat” att i ett lektionsupplägg med syfte att stärka elevernas argument mot droger.

Vi ser i stort sett samma resultat i hälsoenkäten som i Personligt även om denna fråga bara ställs i gymnasiets årskurs 1.

Narkotika. Andelen elever i Piteå kommun som svarat att de aldrig har provat droger/narkotika

Flickor		Pojkar		Båda könen	
Åk7	Gym1	Åk7	Gym1	Åk7	Gym1
	97,4 %		97,0 %		97,2 %

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Mycket av det påbörjade arbetet att utveckla det främjande och förebyggande arbetet på gruppnivå fick pausas under våren 2020 på grund av pandemin. Det arbetet kommer att återupptas under läsåret 2021/2022.

Utveckla samarbetet med andra aktörer genom ett omtag kring det lokala styrdokumentet för Piteå gällande Norrbus.

Den samlade elevhälsan är den nivå som det redan idag finns en utvecklad struktur kring med EHT, ELSA och EHM. Däremot saknas det en gemensam arena på rektors - enhetschefsnivå på grundskolan.

Förskolan

Utveckling, hälsa och välbefinnande

I läroplanen för förskolan står, under rubriken Förskolans uppdrag: ”*Utbildningen i förskolan ska planeras och genomföras på ett sådant sätt så att den främjar barnens utveckling, hälsa och välbefinnande.*”⁹

Förskolorna i Piteå kommun lever i hög grad upp till de uppdrag som skrivs fram i läroplanen. Barnens utveckling, hälsa och välbefinnande är vägledande i det systematiska kvalitetsarbetet som styr den utbildning och undervisning som genomförs i förskolan.

Läroplanen framhåller även, under rubriken Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande: ”*Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande.*”¹⁰

Undervisningen och utbildningen har utvecklats utomhus på grund av rådande pandemi. Utomhuspedagogiken har kommit i fokus på ett helt annat sätt än tidigare. Genom detta har fokus funnits på att utveckla utomhusmiljöerna för att bättre svara upp mot läroplanens målsättningar och kreativa lösningar har kommit till stånd genom att pedagogerna genomför utbildning/undervisning utomhus med fokus på fysisk rörelse och rörelseglädje.

Ett exempel är att pedagogerna tillsammans med barnen har planerat fysiska aktiviteter där man utvecklat koordinationsförmåga samt barns känsla för dans/rytmik både inomhus och utomhus.

*“Ju mer ett barn vistas ute i naturen, desto friskare och mer motoriskt utvecklad blir det. Det boostar även deras koncentrationsförmåga och minneskapacitet. Tänk att små äventyr kan göra så gott!”*¹¹

Pedagogerna är medvetna om vikten av motorisk aktivitet, vila och en hälsosam livsstil där samspelet mellan barn, pedagog och miljö är bärande. Förskolorna har olika förutsättningar i sin närmiljö vilket leder till en mångfald av inspirationskällor. Pedagogerna planerar sin utbildning/undervisning i ett långsiktigt perspektiv så barnen tidigt får uppleva glädjen i att röra sig i olika miljöer.

De framgångsfaktorer vi framförallt ser är pedagogernas gemensamma förhållningsätt och arbetet som närvarande pedagog i en strukturerad och genomtänkt organisation,

⁹ Läroplan för förskolan (Lpfö18), 1. Förskolans värdegrund och uppdrag, *Förskolans uppdrag - Helhetssyn*

¹⁰ Läroplan för förskolan (Lpfö18), 1. Förskolans värdegrund och uppdrag, *Hållbar utveckling samt hälsa och välbefinnande*

¹¹ Citat av en av kommunens rektorer

undervisningens planering och genomförande med passande material och metoder, systematik för kvalitetsarbetet, samt lek- och lärandemiljöns utformning. Dessutom påverkar att personalen är positiva förbilder som uppmärksammar och uppmuntrar framsteg, stöttar, utmanar och är närvarande. Även ett lågaffektivt bemötande samt delade grupper lyfts som viktigt i arbetet med barnen.

“Vad behöver barnen för att må bra? Vi har kommit fram till att man behöver få leka för att må bra”¹²

”Så länge vi håller strukturen blir det ett lugn i barngruppen och de leker mer tillsammans och hittar aktiviteter. När vi släpper strukturen får vi vandrande barn och mindre tillsammanslek.”¹³

Förskolans pedagoger arbetar systematiskt och kontinuerligt med barnen för att de ska stärka sin identitet och känna trygghet i den samt erhålla en medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet. Arbetet sker i den dagliga omvårdanden och samtalen, i den nära samvaron med barnen och i olika gruppaktiviteter där rätten att vara den man vill och säga det man vill är grundläggande. Detta systematiska arbete grundar sig på förskolans läroplan:

”Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

-sin identitet och känna trygghet i den samt medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet,

- motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande”¹⁴

Då identitetsskapandet sker via språket i hög utsträckning är arbetet inom språkutveckling ett viktigt och prioriterat arbete. Förskolans pedagoger har via sin fortbildning inom Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) fått kunskap om vikten av ett rikt språk för att barnen ska kunna bygga upp sin identitet. Arbetet med att utveckla språket sker via medveten högläsning, utvecklande samtal med barnen med en särskild metodik via SKUA, arbeta enligt Bornholmsmodellen och vara närvarande pedagoger i leken med barnen. För de utrikesfödda och flerspråkiga barnen är det systematiska arbetet med språket ytterligare en viktig del för deras identitetsskapande. Alternativ kommunikation i form av bildstöd, TAKK- tecken och andra former av kommunikation blir viktiga verktyg för språkutvecklingen. Även digitala verktyg används för att låta alla barn få stöd i sin språkutveckling men för de flerspråkiga barnen blir det ytterligare ett stöd.

Förskolans pedagoger arbetar även med att lära barnen att de har rätt till sin kropp och bestämma över den. Det sker genom att pedagogerna frågar om det går bra om man ska

¹² Citat av en av kommunens rektorer

¹³ Citat av en av kommunens rektorer

¹⁴ Läroplan för förskolan (Lpfö18), 2.2. Omsorg, utveckling och lärande

göra något som innebär kroppslig kontakt. Tex att pedagoger försöker undvika att vikarier byter blöja utan att det är de som barnen redan känner som gör det.

Många arbetar med STOPP- handen, det vill säga att barnen sätter upp sin hand och säger STOPP när någon gör något som känns obekvämt för barnet. Via samtal, högläsning av böcker och projekt får barnen möjlighet att prata om frågor som handlar om sin kroppsliga identitet och att det ska kännas bra för dem.

Samarbete med hemmen

I läroplanen för förskolan står: *”Förskolan ska samarbeta med hemmen för att ge barnen möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. [...] Det är viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen, så att förskoletiden blir positiv för barnen.¹⁵”*

Den dagliga kontakten med vårdnadshavare ser arbetslagen som grundpelaren för ett gott samarbete med föräldrarna.

”Vi tänker på att alltid ha ett trevligt bemötande så att föräldrarna känner att både de och deras barn är viktiga och välkomna. Då har vi bästa förutsättningar för ett gott samarbete.¹⁶”

Omsorg, utveckling och lärande sammanfogas till en helhet. Att skapa tillitsfulla relationer med barnen och familjerna är en grundförutsättning för ett framgångsrikt lärande för barnen.

Övergång och samverkan

I läroplanens mål och riktlinjer finns ett avsnitt som rör övergången till förskoleklass, skola och fritidshem. Där framhålls:

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet¹⁷

Förskolorna har en tydlig arbetsgång och gemensamma dokument för hur övergångar ska planeras och genomföras vilket skapar en likvärdighet. Arbetsgången ser ofta ut enligt följande:

- Skolhälsovården får medicinsk överlämning från BHC, Barnhälsocentralen.

¹⁵ Läroplan för förskolan (Lpfö18), 1. Förskolans värdegrund och uppdrag, *Förskolans uppdrag - Helhetssyn*

¹⁶ Citat av en av kommunens rektorer

¹⁷ Läroplan för förskolan (Lpfö18), 2.5 Övergång och samverkan

- Rektorena träffas och samtalar om blivande organisation. (Januari)
- Planering inför besökstillfällena, föräldramöte och överskolningssamtal görs.
- Föräldramöte och besökstillfällena genomförs.
- Vårdnadshavare ansvarar för besöken i förskoleklass. Vårdnadshavare följer sitt barn vid besöken. Om förskolans pedagoger har möjlighet kan de följa barnen i vårdnadshavares ställe.

Avslutningssamtal erbjuds och genomförs i förskolan under vårterminen med pedagog från förskolan och vårdnadshavare. Vid samtalet lämnar vårdnadshavare medgivande för överföring av information till förskoleklass.

Stödinsatser

Det finns en utarbetad arbetsprocess för barn i behov av stöd:

Förskollärare ansvarar för att utbildningen och undervisningen anpassas och utvecklas utifrån barnets behov och förutsättningar på organisations-, grupp- och individnivå. Arbetslaget för fortlöpande dialog och dokumentation kring verksamheten och barnet. Pedagog för regelbundna samtal med vårdnadshavare samt dokumenterar anpassningar (vidtagna åtgärder) i det dagliga arbetet samt uppföljning av anpassningar (vidtagna åtgärder).

Om problem kvarstår kontaktas rektor samt det bokas en konsultation med specialpedagog. Rektor beslutar, i samråd med specialpedagog/förskollärare om pedagogisk kartläggning ska genomföras. Utifrån kartläggning fattar rektor i dialog med specialpedagog beslut om handlingsplan ska upprättas. Därefter genomförs kontinuerlig uppföljning och utvärdering av genomförda insatser genom pedagogiska dokumentation och reflekterande samtal i arbetslaget.

I flera förskoleområden finns väl utarbetade rutiner för att tidigt upptäcka samt följa upp insatser genom kontinuerliga Barnhälsoteamträffar (BHT). Ett visst samarbete med elevhälsans stödfunktioner i form av logoped samt psykolog är påbörjad men skulle behövas utvecklas då stort behov finns. Att förskolan saknar centrala stödfunktioner med specialistkompetenser (som psykolog, kurator och logoped) ser förskolans personal som en mycket stor brist i och med att man ofta möter barn med komplexa behov i verksamheterna idag.

Bedömningen är att de barn som är i behov av särskilt stöd i hög utsträckning får det stöd de behöver. I förskolan finns alla barn vilket leder till att pedagogerna succesivt utvecklar sin yrkesskicklighet att upptäcka, möta och stimulera alla barn utifrån deras förutsättningar. Förskolan arbetar inkluderande, systematiskt och medvetet med barnsyn, förhållningssätt, organisation, struktur, lågaffektivt bemötande osv.

Specialpedagogen ansvarar för det övergripande och prioriterade specialpedagogiska arbetet på förskoleenheterna. Det specialpedagogiska arbetet planeras fortlöpande tillsammans med rektor och pedagogerna ute i verksamheten. Specialpedagogen deltar även regelbundet i nätverk med övriga specialpedagoger i utbildningsförvaltningen och i länet. Där behov finns deltar specialpedagogen tillsammans med pedagogerna i möten med

vårdnadshavare samt med andra aktörer runt barnet. Vi kan se att det skett en utveckling i verksamheterna i att arbeta både förebyggande och med tidiga insatser samt att vi i högre grad lutar oss mot aktuell forskning.

Däremot är det en stor utmaning för personalen att möta alla barnen utifrån deras behov. Personalen inom förskolan känner ofta en otillräcklighet att räckta till och möta upp skollag och läroplanens intentioner samt ibland även vårdnadshavarnas förväntningar. Även rektorer känner en otillräcklighet eftersom behoven hos barnen kan vara ganska stora och därigenom personalkrävande.

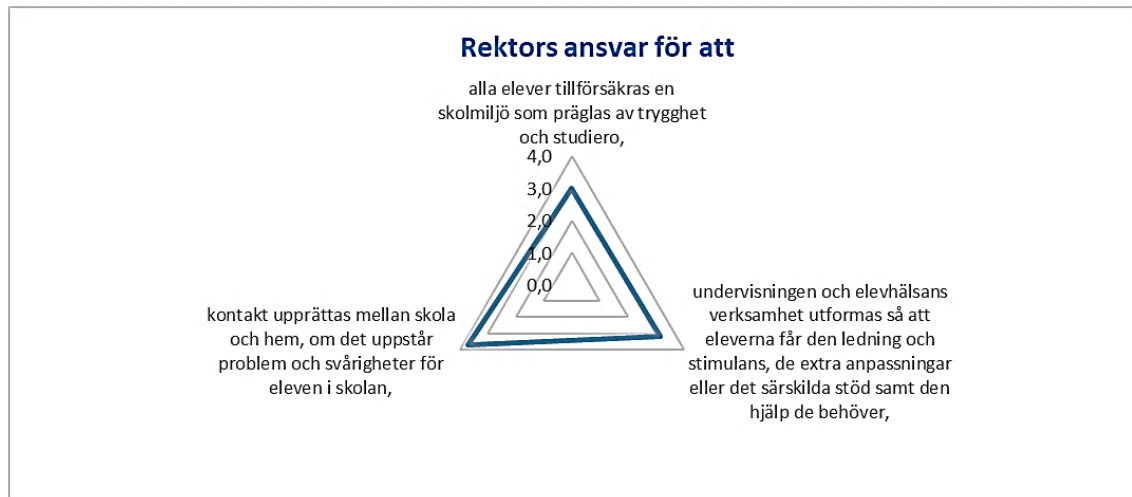
Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Ytterligare fortbildning av TAKK, lågaffektivt bemötande och förhållningssätt.

Förskoleklass

Stimulans, studiero och samarbete med hemmen

I den självskattning som avdelningschef lämnat till rektorerna som ansvarar för förskoleklass framträder följande bild:

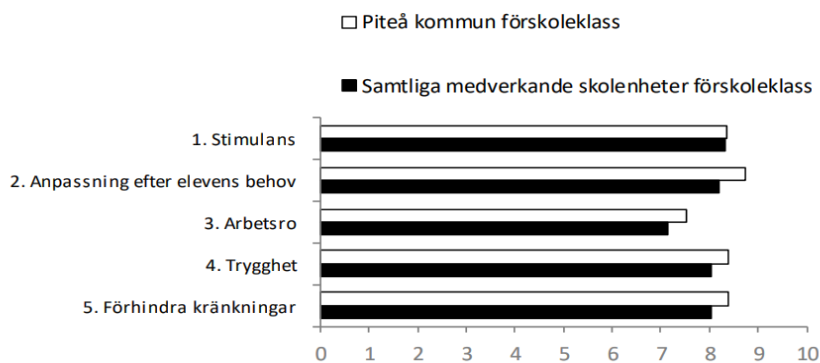
Inom två av de tre områdena skattar rektorer ansvaret *”Uppfyllt i hög grad”* dvs 3,0 och högre på den fyrgradiga skalan. Avseende i vilken omfattning *kontakt upprättas mellan skola och hem, om det uppstår problem och svårigheter för eleven i skolan*, skattas av rektorer mycket högt 3,7 dvs i det närmaste *”Helt uppfyllt”* (4,0). En rektor beskriver att kontakten med vårdnadshavare är: *”god och omedelbar”*.

Rektorer berättar om kontinuerligt och strukturerat värdegrundsarbete, trygghetsteam som arbetar främjande och förebyggande, socialpedagog som arbetar med individer och grupper när det gäller socialt samspel och interaktion, samt veckovisa elevhälsomöten där man

prioriterar insatser och resurser som framgångsfaktorer för att eleverna ska erhålla ledning, stimulans, extraanpassningar, särskilt stöd och den hjälp de behöver. Någon skolenhet har ett Elevhälsoteam som leder skolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) och alla skolenheter har någon form av kontinuerliga klasskonferenser för att prioritera resurser utifrån elevers/gruppers behov.

I skolenkäten som genomfördes VT 2020 fick förskoleklassen i Piteå kommun följande betyg av vårdnadshavarna:

Anpassning efter elevernas behov fick allra högst resultat (8,7) och Piteå kommun får ett bättre resultat än rikssnittet på alla områden.¹⁸

Barn i behov av särskilt stöd

Alla förskoleklasser använder sig av Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial ”Hitta språket” och ”Hitta Matematiken” för att tidigt identifiera elever som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav som ska uppnås och få syn på elever som är i behov av extra anpassningar, särskilt stöd eller särskilda utmaningar. Specialpedagoger och speciallärare arbetar även i förskoleklassen med kartläggning, handledning och stöd. En rektor beskriver följande:

”Kartläggning sker med hjälp av specialläraren. Vi jobbar mycket med att öka tillgängligheten så att det som tidigare var en extra anpassning eller ett särskilt stöd i stället ska räknas som ledning och stimulans i klassrummet.”¹⁹

Närvaro - Frånvaro

Närvaron i förskoleklassen är hög. Under VT 2020 har pandemin påverkat närvaron negativt hos enskilda elever men sedan förskoleklassen 2019 blev obligatorisk kan rektorerna se att det bidragit till en generellt högre närvaro.

¹⁸ Skolinspektionens enkät VT 2020, <https://siris.skolverket.se/siris/ris.openfile?docID=607956>

¹⁹ Citat av en av kommunens rektorer

Övergång och samverkan

Hur har förskoleklassens verksamhet i Piteå kommun lyckats leva upp till målen i läroplanens kapitel 2.5 *Övergång och samverkan*? När rektorerna gör en självskattning i vilken omfattning förskoleklassen samverkar med övriga verksamheter framkommer följande bild:

Resultatet bygger på den enkät som avdelningschef lämnat till rektorerna för att skatta i vilken grad man kan svara för att förskoleklassen samverkat med förskolan, grundskolan och fritidshemmet för ökad måluppfyllelse, där skalan gått från "Inte uppfyllt" (1) till "Helt uppfyllt" (4).

Alla rektorsområden beskriver att man har utarbetade rutiner för övergångar för att skapa likvärdighet, kvalitet och trygghet. Man lyfter samverkan avseende barn i behov av extraanpassningar och särskilt stöd som allra högst (3,8) dvs i det närmaste "Helt uppfyllt". Muntliga och skriftliga överlämningar, träffar mellan avlämnade och mottagande specialpedagog, mellan mentorer samt mellan elevhälsoteamen är viktiga incitament för att övergångar mellan verksamhetsformerna och stadier ska bli framgångsrikt för den enskilde eleven. På vissa rektorsområden beskriver man träffar, med vårdnadshavarnas medverkan, mellan förskola och förskoleklass avseende barn i behov av särskilt stöd.

Det område som skattas lägst är i vilken omfattning man tar tillvara möjligheterna till kontinuerligt samarbete om undervisningen i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet där måluppfyllelsen bedöms till 2,3, dvs "Delvis uppfyllt". Den pågående pandemin har, av naturliga skäl, försvårat samverkan mellan verksamhetsformerna och även vårdnadshavares delaktighet vid övergångar. En rektor beskriver det så här:

*"Vi har väl fungerande rutiner för övergångarna Fsk-f-klass, f-klass-åkl i området. Rutinerna finns i årshjulet och är väl känt av samtlig personal. Pandemin försvårade möjligheterna till samarbetet om undervisningen."*²⁰

²⁰ Citat av en av kommunens rektorer

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

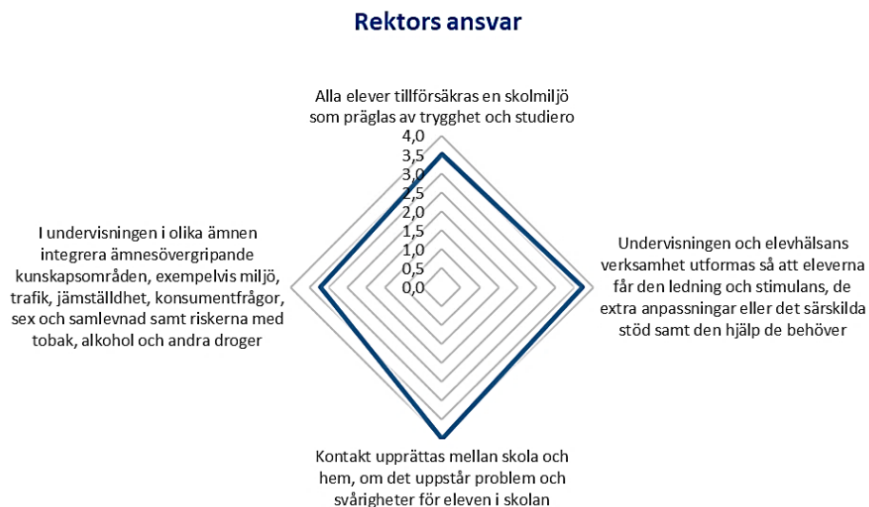
Fortsätta utveckla strukturer för samverkan i syfte att utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen och undervisningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i elevernas utveckling och lärande.

Med vårdnadshavares godkännande utveckla dialogen, avseende barn i behov av särskilt stöd, mellan förskola och förskoleklass i syfte att anpassa undervisningen till enskilda elevers behov och förutsättningar.

Grundskola

Stimulans, studiero och samarbete med hemmen

Utifrån de självskattningsfrågor som avdelningschef lämnat till grundskolans rektorer avseende läroplanen 2.8 *Rektors ansvar* framträder följande bild:

Att kontakt upprättas mellan skola och hem om det uppstår problem för eleven i skolan skattas av rektorerna till 4,0 ”Helt uppfyllt”. Rektorer beskriver systematiskt värdegrundarbete, trygghetsteam och pedagoger som arbetar i arbetslag med gemensamt ansvar för eleverna som viktiga faktorer för trygghetsarbetet på skolenheterna. Rutiner för kartläggning av behov finns och det lyfts vid klasskonferenser och EHT (elevhälsoteam) fortlöpande under läsåret. Rektorer ansvarar för att anpassade åtgärder och resurser sätts in. EHT-teamen har förstärkts med en socionom/socialpedagog/resurspedagog som både kan arbeta med tryggheten i skolmiljön på grupp- och individnivå, frånvaroärenden m.m. Skolpsykolog, logoped, Närvaroteamet och Samspelsteamet från centrala Elevhälsan finns

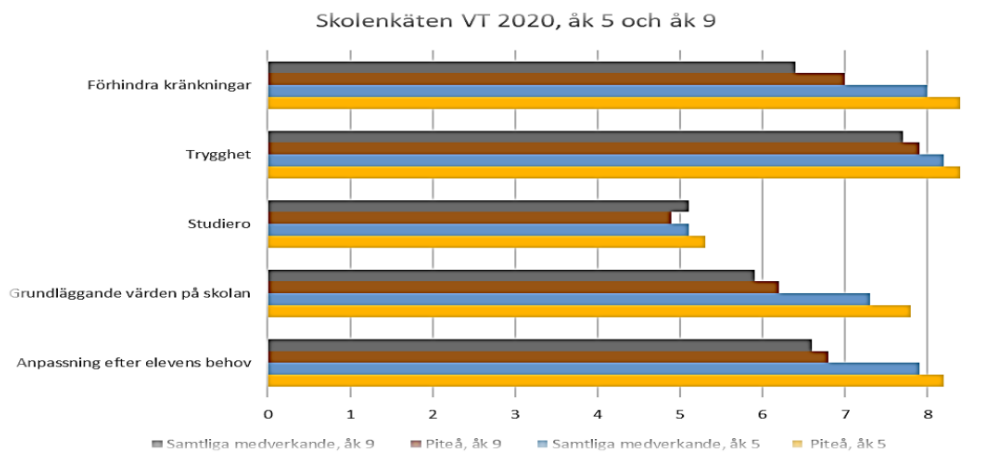

att tillgå som externa aktörer för att arbeta med närvaro, särskilt stöd och tryggheten i skolan.

Att undersöka hur elever uppfattar sin miljö är viktiga faktorer i det främjande arbetet. En skola ger exempel på hur de genomför en digital enkät två ggr/år om hur eleverna uppfattar sin skolmiljö. Enkäten redovisas på skol- och klassnivå och behandlas sedan vid "mentorsdagar" där de skolgemensamma utpekade områdena bearbetas. Mentorerna får även tillgång till den aktuella klassens svar och kan fördjupa arbetet vid behov. Eleverna kan även ange om de vill komma i kontakt med någon ur trygghetsteamet.

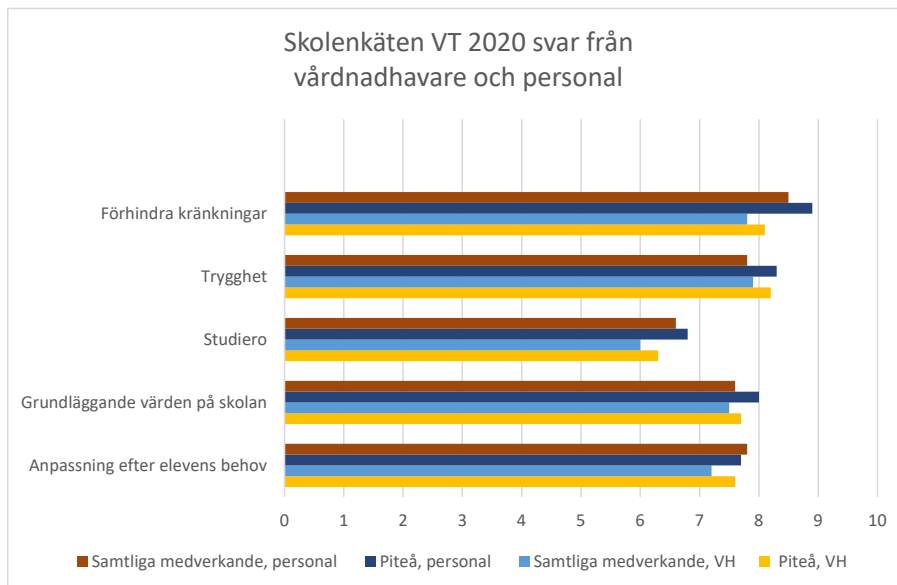
Det område som rektorer bedömer som lägst är att *i undervisningen i olika ämnen integrera ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis miljö, trafik, jämställdhet, konsumentfrågor, sex och samlevnad samt riskerna med tobak, alkohol och andra droger*, där rektorerna bedömer måluppfyllelsen till 3,2 "Delvis uppfyllt" och ett fåtal skolenheter har beskrivit hur de arbetat med ovanstående ansvarsområde. De betyder inte att övriga enheter inte arbetar med det men de har inte valt att beskriva vad de gör.

VT 2020 genomförde Skolinspektionen *Skolenkäten* för elever i åk 5 och åk 9 bland personal och vårdnadshavare²¹:

De man kan se är att i båda årskurserna har Piteå ett bättre resultat än riksnittet förutom inom området studiero i åk 9. Studiero är även det område där det råder minst skillnad i upplevelse mellan elever i åk 5 och åk 9, något som även stämmer överens med upplevelsen hos eleverna i hela riket.

²¹ Skolenkäten VT 2020: <https://siriskolverket.se/siris/ris.openfile?docID=607955>

Även när det gäller vårdnadshavarna får vi ett gott betyg i jämförelse med övriga medverkande i Skolenkäten. Bland personalen, inom området anpassningar efter elevens behov, ges ett lägre omdöme bland personalen i Piteå i jämförelse med personalen i riket.

Barn i behov av särskilt stöd

Alla rektorer i grundskolan använder sig av olika kartläggningar ex. skolverkets bedömningsstöd (åk 1, 2 och 3), DLS (åk 2 och 3), och nationella prov. Kontinuerliga respektive periodiserade stödåtgärder sätts in vid behov samt perioder av intensivsatsningar, där också vårdnadshavare engageras. Vid behov upprättas åtgärdsprogram och åtgärder utvärderas och justeras kontinuerligt. Även diagnoser och screeningar genomförs på alla stadier. Dokumentation av mentorer, speciallärare och specialpedagoger genomförs för att synliggöra elevers behov, ofta i gemensamma digitala dokument som lyfts på klasskonferenser och i Elevhälsoteamen.

För att utveckla undervisningen och möta alla elevers behov har skolorna under läsåret 2019/2020 utbildats och påbörjat arbetet med språk- och kunskapsutvecklande arbetsätt (SKUA). Det finns också skolor som arbetat med att utveckla lärmiljön, genomfört utbildningsinsatser inom neuropsykiatriska funktionsvariationer, ledning och stimulans m.m.

Skolenheterna kan beskriva åtgärdstrappor när det handlar om att sätta in resurser för elever i behov av särskilt stöd; extraanpassningar, specialpedagogstöd, intensivperioder, instaser i klassrummet, särskilda undervisningsgrupper såsom lärstudios eller våra kommunala särskilda undervisningsgrupper (Tallbacka och AST).

”Genom goda rutiner och struktur för trygghet och studiero i samtliga grupper ökar möjligheterna att inkludera alla elever. Ökade kunskaper kring anpassningar och stöd har medfört att specialpedagogiskt arbete blir mer inkluderat i den ordinarie helklassundervisningen. Jag anser att vi i stor

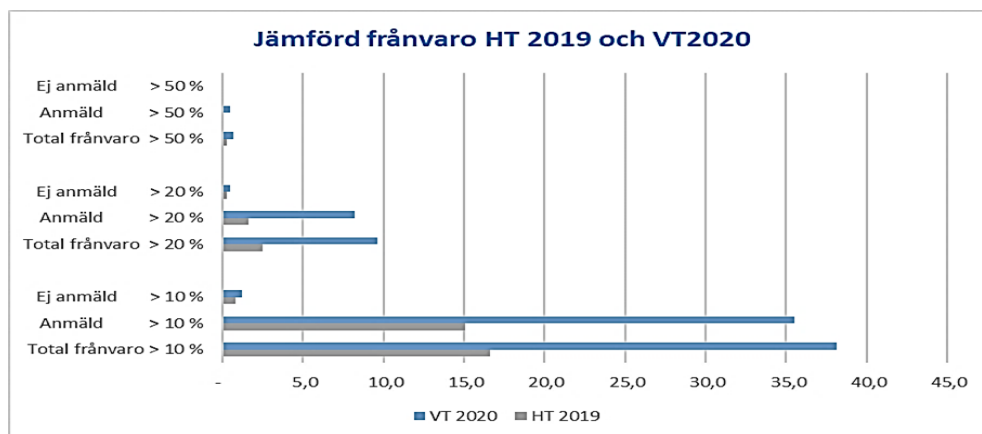

utsträckning klarar att ge våra elever i behov det stöd hjälp de behöver. Specialpedagog kartlägger och åtgärder utvärderas.”²²

Närvaro - Frånvaro

När det gäller elevfrånvaron beskriver samtliga rektorer att den ökat under läsåret 2019/2020. Ökningen kan till viss del härledas till Covid-19 men rektorerna är bekymrade och oroliga för utvecklingen. De ser en fortsatt ökad problematisk frånvaro som kryper ner i åldrarna. Orsakerna är väl utredda och kända på de elever det gäller men skolan kan inte möta behoven i psykisk ohälsa eller problematiska hemsituationer, trots omfattande samarbeten med socialtjänst, BUP och andra aktörer. Frånvaron följs veckovis på enheterna och löpande kontakter med vårdnadshavare sker dagligen vid behov. Lärare, socionom och EHT har ett gott samarbete för att försöka främja närvaro. Frustration finns när allt mer arbete läggs ned och man ändå ser att frånvaroproblematiken fortsätter öka. En rektor beskriver det så här:

”Just detta år är får vi nästan lägga utanför alla de andra om vi ska jämföra skolfrånvaron men en stor farhåga jag har är att många pga. pandemin fastnat i ett mönster som kan bli svårt att komma ur. Jag har under de senaste åren sett en mycket negativ trend gällande skolfrånvaron. Många gånger beror den på psykisk ohälsa men också pga. av bristande föräldraskap. Andra myndigheter saknar verktyg och lagstöd att sätta in det stöd som ofta behövs i form av vård eller med omfattande stöd. Vi från skolans sida saknar kompetens att möta eleverna som stannar hemma och frågan vi allt oftare ställer oss är vart gränsen går till vad som är rimligt att förvänta sig av skolan i denna fråga.”²³

38% av eleverna i grundskolan hade under VT 2020 en total frånvaro som var mer än 10% vilket innebar en ökning från föregående år med motsvarande ca 20 procentenheter²⁴. Utifrån Skola 24 kan man se att korttidsfrånvaron ökat som allra mest förmodligen

²² Citat av en av kommunens rektorer

²³ Citat av en av kommunens rektorer

²⁴ Elevfrånvaro grundskolan, hösten 2019 och våren 2020. Källa: Skola24

beroende på covid-19. Det som är glädjande, trots allt, är att eleverna med den största frånvaron, dvs en frånvaro över 50% ändå ökat marginellt från 0,3 till 0,7 %.

I samband med att kvalitetsrapporten Barn och Unga – vår framtid, läsåret 2018-2019, föredrogs för barn- och utbildningsnämnden (BUN 2020-04-03 § 33) gav nämnden förvaltningschef i uppdrag att följa upp de satsningar som görs inom ramen för likvärdig skola avseende frånvaroteam och förstärkt psykologresurs samt en utförlig uppföljning av personalens rapporteringsgrad i Skola 24. Enligt den återrapport som presenterades för nämnden i slutet av november 2020 framkom att rapporteringsgraden i Skola 24 över tid har ökat och var som högst höstterminen 2019 med en rapporteringsgrad på 85,5 %. Vårterminen 2020 var den något lägre och frågan är om Covid orsakat en tillfällig nedgång. Vid en intervju med en rektor med relativt låg rapporteringsgrad framkom att om det finns två lärare i en klass och endast den ene rapporterar frånvaro i Tempus påverkar det per automatik rapporteringsgraden eftersom Tempus utgår ifrån att alla lärare ska rapportera. Enligt samme rektor har dock skolenheten full kontroll över elevernas närvaro i skolan via mentorer och elevhälsoteam.²⁵

RAPPORTERINGSGRAD I GRUNDSKOLAN 2019/2020 ²⁶						
Skolenhet	Antal lärare	Medel av rapporteringsgrad				
		LÅ 17/18	HT 18	VT 19	HT 19	VT 20
SAMTLIGA	450	60,0%	77,8%	82,0%	85,5%	82,5%
Björklundaskolan	12	64,3%	72,5%	75,2%	57,8%	53,9%
Pitholmsskolan 4-6	17	45,9%	55,0%	55,8%	61,3%	59,1%
Backeskolan	10	36,1%	55,4%	58,3%	69,3%	67,2%
Klubbgårdsskolan	8	21,8%	69,2%	88,5%	64,4%	67,2%
Jävre skola	8	22,3%	86,7%	95,8%	87,7%	69,5%
Strömnäs skola	16	22,8%	37,2%	51,1%	89,4%	69,7%
Backgårdsskolan	12	39,9%	66,5%	60,8%	76,3%	71,8%
Norrmalmskolan	36	63,4%	86,5%	84,1%	80,4%	74,3%
Sjulsmarks skola	15	56,9%	79,8%	81,7%	84,6%	81,5%
Bergsviksskolan	26	28,9%	84,2%	89,7%	80,2%	81,7%
Norrbyskolan	22	82,8%	56,3%	78,2%	92,9%	82,5%
Hortlax skola	29	81,1%	84,0%	91,2%	86,6%	82,9%
TB/MG	6	*	69,2%	98,8%	78,0%	83,7%
Rosviks skola	21	64,7%	94,8%	82,9%	90,8%	85,1%
Böle skola	10	56,4%	85,7%	87,9%	88,6%	86,4%
Solanderskolan	39	69,0%	86,8%	86,5%	93,5%	87,3%
Sjulnässkolan	29	85,5%	85,9%	90,2%	88,8%	88,7%

²⁵ Återrapport till kvalitetsrapport Barn och Unga – vår framtid, Läsåret 2018-2019, BUN 2020-11-26 § 125, sid. 7

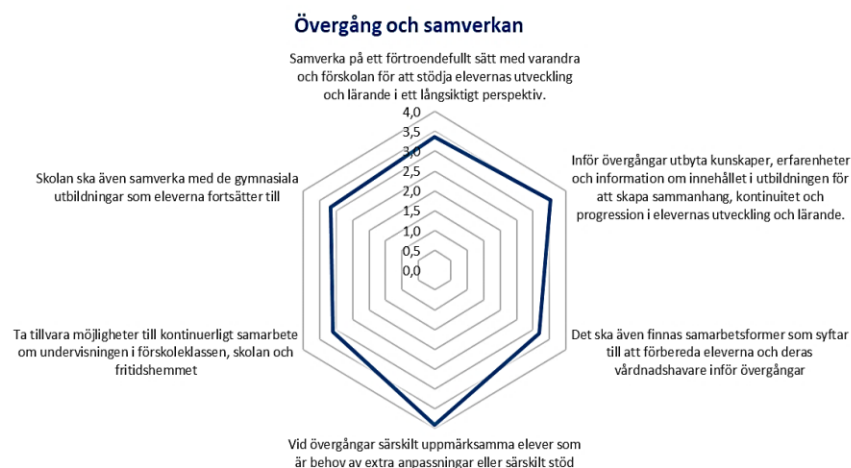
²⁶ Elevfrånvaro grundskolan, hösten 2019 och våren 2020. Källa: Skola24

Christinaskolan	37	61,5%	88,7%	89,6%	91,3%	88,9%
Kullenskolan	10	42,7%	56,6%	57,5%	96,9%	90,8%
Pitholmsskolan 7-9	24	88,2%	88,5%	90,6%	92,7%	91,8%
Munksunds skola	12	53,1%	79,8%	97,1%	87,1%	93,5%
Porsnässkolan	31	64,2%	94,8%	91,4%	99,6%	97,9%
Svensby skola	10	57,8%	85,9%	87,7%	99,8%	98,2%
Långskataskolan	9	75,3%	81,9%	85,2%	86,1%	98,6%

Övergång och samverkan

Hur har grundskolan i Piteå kommun lyckats leva upp till målen i läroplanens kapitel 2.5 *Övergång och samverkan*? När rektorerna gör en självskattning i vilken omfattning grundskolan samverkar med övriga verksamheter avseende övergång och samverkan framkommer följande bild:

Rektorernas självskattning avseende att skolorna vid övergångar särskilt uppmärksammar elever som är behov av extra anpassningar eller särskilt stöd skattas som mycket högt: 3,9 på den fyrgradiga skalan, dvs *"Helt uppfyllt"*. Även här skattas området att kontinuerligt tillvarata samarbete om undervisningen i förskoleklassen, skolan och fritidshemmet som lägst 3,1 *"Uppfyllt i hög grad"*. När det gäller att *...samverka på ett förtroendefullt sätt med varandra...* och *... utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen...* skattas även det högt: 3,4 resp. 3,5 dvs mitt emellan *"Uppfyllt i hög grad"* och *"Helt uppfyllt"*.

Faktorer som rektorerna bedömer föranleder den höga måluppfyllelsen är att alla rektorsteam har utarbetade och implementerade rutiner och strukturer för övergångar. De beskriver överlämningar mellan avlämnande och mottagande skola/mentor och ett väl fungerande samarbete mellan specialpedagoger för elever i behov av särskilt stöd. Ett team har över tid utvecklat samverkan till att även omfatta gemensamma utbildningsinsatser,

pedagogiska diskussioner med mera och ett annat rektorsteam har under detta år utvärderat och utvecklat övergång och samverkan.

”Detta läsår har övergångsrutinerna mellan 3-4 och 6-7 utvecklats vidare. En undersökning har genomförts (inom rektorsutbildningen) där nuvarande rutiner och förbättringar undersökts. Resultatet visar att tidigare rutiner varit väl implementerade hos personalen på alla skolor. Dock framkommer att kulturskillnaderna i varje skolas/stadies organisation kan vara ett hinder, eftersom mottagande stadies personal saknar inblick i avlämnande stadies förutsättningar, organisation, anpassningar, osv.

I syfte att förbättra och förtydliga har tidplan, innehåll, struktur och förväntningar klargjorts tidigt under vt. En gemensam bok för övergångar skapats i OneNote för all personal i skolområdet. Där testas nu digital dokumentation som ska säkerställa överlämningsamtalens kvalitet. Känsliga personuppgifter lämnas över muntligt. Redan tidigare år har all mottagande personal fått ett gediget och relevant överlämnande som bidragit till sammanhang, trygghet och progression för eleverna i övergångarna. Men målet är att samverkan över stadiegränserna ytterligare ska stärkas för att bidra till större förståelse för varandras kunskapsmål, och vägen dit - i syfte att eleverna utveckling och lärande ska ta ett språng framåt vid varje övergång.”²⁷

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Utveckla elevhälsoteamens förebyggande och främjande arbete på skolnivå för att främja närvaro och minska psykisk ohälsa.

Utveckla kommunikationen med vårdnadshavare, skapa tillit men också i syfte att tydliggöra skolans uppdrag.

Samverkan med andra kompetenser och aktörer i syfte att stärka föräldraskapet. Utbildning för vårdnadshavare inom ramen för ”Hälsöfrämjande skola” avseende barns grundläggande behov såsom sömn, motion och kost för att förbättra den psykiska hälsan och möjlighet att ”tillägna sig” utbildning.

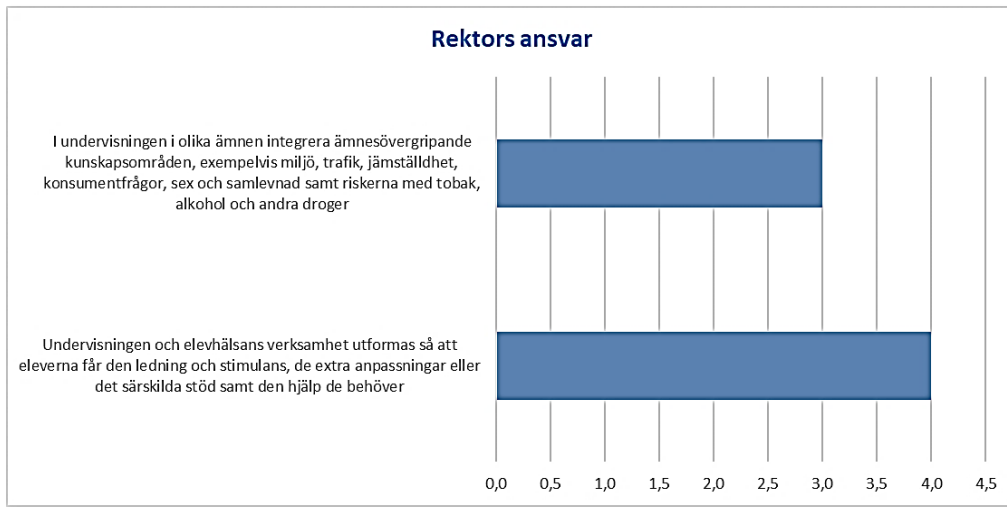
Grundsärskolan

Rönnskolan i Piteå bedriver, utöver grundsärskola, även förskoleklass och fritidshem för elever inom grundsärskolan.

Stimulans, studiero och samarbete med hemmen

Utifrån de självskattningsfrågor som avdelningschef lämnat till rektor avseende läroplanens kapitel 2.8 *Rektors ansvar* framträder följande bild:

²⁷ Citat av en av kommunens rektorer

Inom grundsärskolan har man små grupper med hög bemanning vilket möjliggör en undervisning som i mycket hög grad kan anpassas så att elever får den ledning och stimulans, extra anpassningar samt det särskilda stöd som de behöver. Ämnesövergripande kunskapsområden planeras i arbetslagen och ingår ibland i olika ämnen och ibland i tematiska arbetssätt.

Barn i behov av särskilt stöd

Undervisningen är upplagd efter varje elevs behov. Obligatoriskt bedömningsstöd används för åk 1 för elever som läser ämnen. Rutiner för kartläggning finns. Frivilliga bedömningsmaterial finns i svenska och matematik och används för elever som läser ämnen.

Skolformen innebär att en stor anpassning kan göras inom ramen för själva utbildningen. Undervisningen är individanpassad och tillgänglig. Mycket av det som räknas som extra anpassningar i grundskolan hör till den vanliga undervisningen inom grundsärskolan. I de fall ytterligare åtgärder behövs gör speciallärare kartläggning och finns behov kan åtgärdsprogram upprättas.

Närvaro – Frånvaro

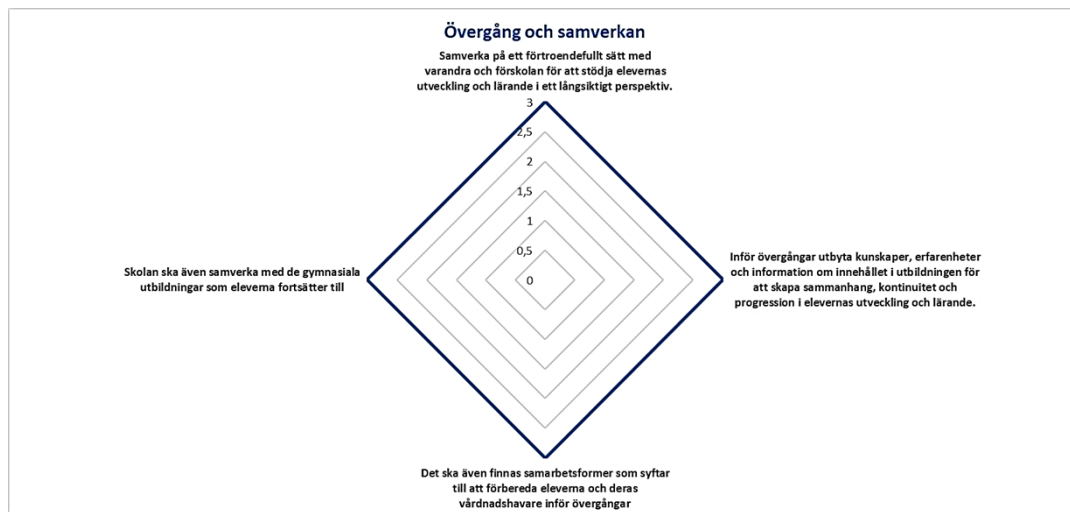
Elevnärvaron har inte påverkats så mycket av pandemin som man skulle kunna tro. Tvärtom kan man se en ökad andel närvaro under t ex. februari som brukar vara en månad då många elever är frånvarande pga magsjukor och förkylningar. Upplevelsen är att eleverna i grundsärskolan varit friskare denna vinter.

Generellt har grundsärskolan en ganska hög procentuell frånvaro. Flera elever har förutom intellektuell funktionsnedsättning en del somatiska bekymmer som vanligtvis kan medföra högre frånvaro. Under HT 2019 var 16,1 % av eleverna frånvarande mer än 20 % och under VT 2020 25,4 %.

Övergång och samverkan

Hur har grundskolan i Piteå kommun lyckats leva upp till målen i läroplanens kapitel 2.5 *Övergång och samverkan*? När rektor gör en självskattning i vilken omfattning skolan samverkar med övriga verksamheter framkommer följande bild:

Alla delområden skattas som 3,0 dvs *”Uppfyllt i hög grad”*. Rektor baserar bedömningen på följande: Inför ett mottagande i grundskola görs noggranna underlag från avlämnande skola. Det finns en psykologutredning, socialt underlag, medicinskt underlag och pedagogiskt underlag. I mottagandeprocessen hålls möten med vårdnadshavare och avlämnande skola för varje individ.

Vid övergångar inom grundskolan finns handlingsplan upprättad, det finns ett nära samarbete mellan fritidshem och skola, vid byte av lärare sker överlämning av information för varje individ. Rönskolan samverkar med gymnasieskolan, bland annat har de en årlig träff för pedagogerna. En handlingsplan för överlämning finns och man samverkar genom studiebesök med eleverna, gemensamma aktiviteter som att hälsa på och fika mm. samt noggranna överlämningar kring varje individ.

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Utvärdera planen för övergångar så att den motsvarar behoven.

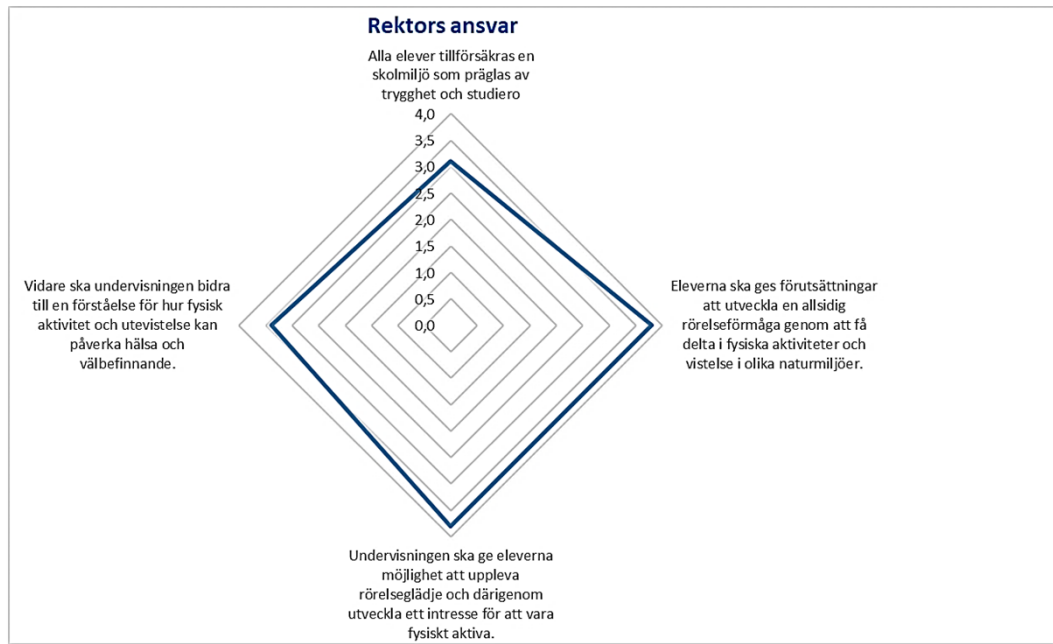
Fortsätta utveckla samarbetet med vårdnadshavare och externa aktörer som till exempel barnhabilitering och socialtjänst i förekommande fall, för att barnets hela livssituation ska vara gynnsam.

Fritidshem nulägesbedömning

Stimulans, studiero och samarbete med hemmen

Utifrån de självskattningsfrågor som avdelningschef lämnat till grundskolans rektorer avseende läroplanens kapitel 2.8 *Rektors ansvar* framträder följande bild:

Rektorer skattar verksamheten avseende fysiska aktiviteter högt: 3,8 på den fyrgradiga skalan dvs i det närmaste "Helt uppfyllt". De beskriver fritidshemsverksamheten som betydande och allsidig när det gäller de fysiska aktiviteterna och intresset för rörelse och naturmiljöer.

*"Fritidshemmets undervisning erbjuder rörelse och lek. En stor del av tiden på fritids spenderas utomhus. Närhet till sporthallar underlättar fysisk aktivitet inomhus. Årstidsbaserad utrustning finns tillgänglig för att variera och locka till rörelse. Två dagar i veckan har hela lågstadiet rörelsepass utomhus."*²⁸

Systematiskt värdegrundsarbete och samsyn bidrar till en miljö som präglas av trygghet. Undervisningen i fritidshemmen planeras och utvärderas för att ge eleverna möjlighet till en omväxlande undervisning som innefattar fysiska aktiviteter ute och inne. Detta underlättas av fina skolmiljöer och närhet till exempelvis skridskobanor, skidspår samt stora fria ytor och skog.

²⁸ Citat av en av kommunens rektorer

Övergång och samverkan

Hur har fritidshemmen i Piteå kommun lyckats leva upp till målen i läroplanens kapitel 2.5 *Övergång och samverkan*? När rektor gör en självskattning i vilken omfattning fritidshemmen samverkar med övriga verksamheter följande bild:

Oavsett fråga pendlar resultatet mellan 2,9 och 3,3 dvs *"Uppfyllt i hög grad"*. Rektorer beskriver att vid samtliga övergångar finns fritidshemmet representerat. Delade lokaler med grundskolan och väl fungerande arbetslag ger trygga övergångar för eleverna. Eleverna möter samma pedagoger under hela dagen. Ett utvecklingsområde man ser är att skapa rutiner för att fritidshemmets personal ska kunna ta del av innehållet i övriga skolformers utbildning. Där ligger självskattningen på 2,9.

Fritidspedagoger på lågstadiet har gemensam planeringstid med klasslärare för att öka samsyn och trygghet. Pedagoger och lärare jobbar i arbetslag med grupperna.

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Utveckla fysiska aktiviteter, rastaktiviteter och rörelseglädje genom projektet hälsofrämjande skola.

Göra fritidspedagogerna mera delaktiga i övergångar, samt ta del av innehållet i utbildningen, såväl mellan förskola och fritidshem som inom grundskolan.

Gymnasiet nulägesbedömning

Uppskattad måluppfyllelse, Strömbackaskolan

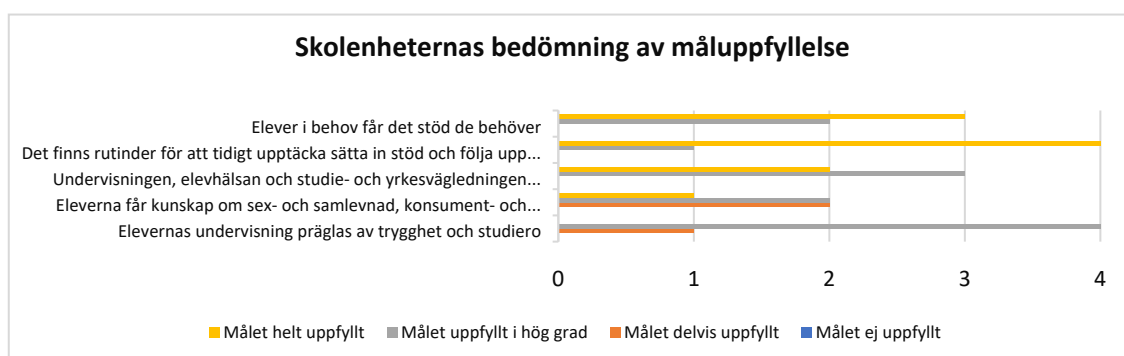
I underlaget till gymnasiets analys och uppföljning av mål, finns statistik från Kolada, där även Skolinspektionens elevenkät ingår. Även Grans naturbruksgymnasium ingår alltså i denna samlade statistik, men berörs inte i analysen. Detsamma gäller för enkäten Personligt som endast presenteras på en övergripande gymnasial nivå. Utöver denna statistik så har rektorerna använt sig av Strömbackaskolans egen elevenkät som går ut till samtliga elever på Strömbacka varje år och som kan läsas på skolenhetsnivå samt dokumentation från hälsosamtalen.

Utöver ovan nämnda statistik har en bedömningsmatris använts där rektorerna har skattat måluppfyllelsen i verksamheten med stöd av statistik, kopplade till rektors ansvar som det definieras i läroplanen Gyl 1 målområden 2.6. Skattningen har gjorts i en fyrgradig skala:

1. Målet ej uppfyllt
2. Målet delvis uppfyllt
3. Målet uppfyllt i hög grad
4. Målet helt uppfyllt

Bedömningen ger en grov bild av den övergripande helheten men kompletteras med ett urval av rektorernas egen beskrivning för verksamheten. I Kolada har det detta år inte gått att plocka ut all statistik på skolenhetsnivå vilket försvårar bedömning för varje enskild skolenhet.

Läroplansområden 2.6 Rektors ansvar

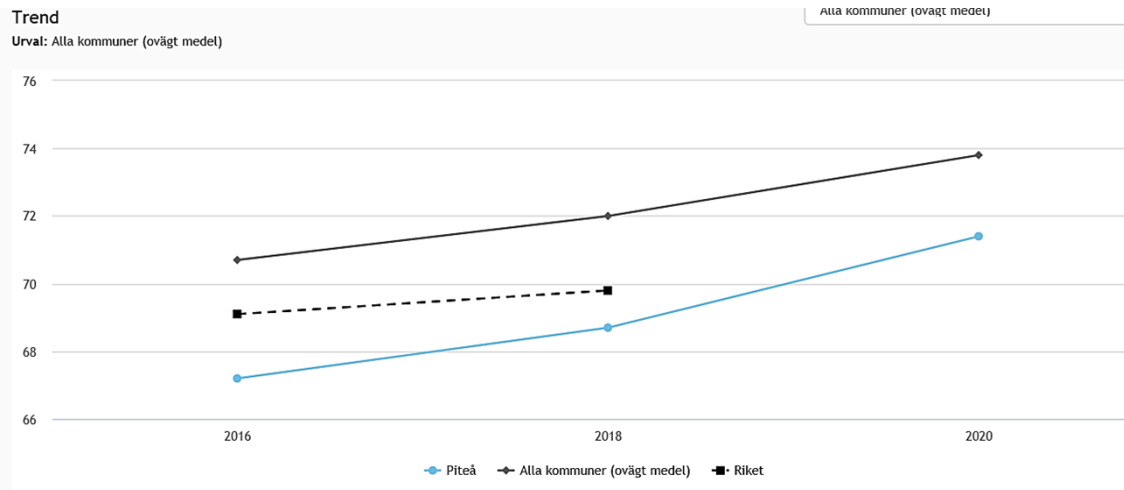

Av diagrammet kan man utläsa att de målområden som rektorerna anser att man nått längst med är det som är kopplat till att elever får de stöd de har behov av och att det finns fungerande rutiner för att upptäcka och sätta in och följa upp stödinsatser. Man skattar även undervisning, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning högt. Vad som drar ned denna bedömning är kopplat till Skolinspektionens enkät rörande stimulans vilket beskrivs längre fram i rapporten. Även övriga målområden beskrivs under egna rubriker nedan.

Trygghet och studiero

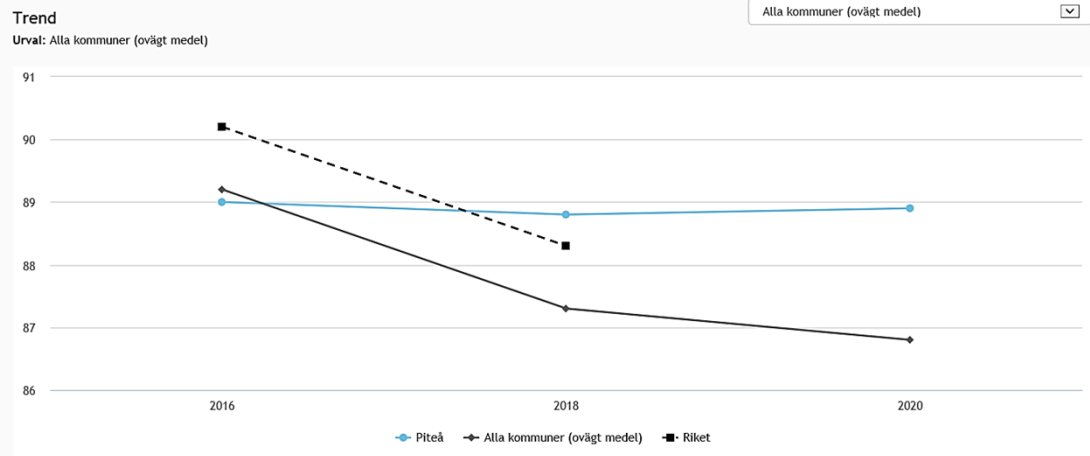
Enligt skollagens Kapitel 5 ska eleverna tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Diagrammen nedan är hämtade från Skolinspektionens skolenkät 2020 och visar utvecklingen under de senaste fyra åren. Svarande är elever i åk 2 på gymnasiet.

Gymnasieelever år 2: Jag har studiero på lektionerna, positiva svar, andel (%). (N17647)

Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%).

88.8 88.9

Gymnasieelever år 2: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%). (N17648)

Antal elever som angivit något av alternativen "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra" som svar på påståendet "Jag känner mig trygg i skolan", dividerat med det totala antalet elever som svarat på enkäten. Uppgifterna kommer från Skolinspektionens "Skolenkäten" som en gång under två läsår T-1 och T (ex. 2015-2016) tillfrågat skolans gymnasieelever år 2. För data på kommunnivå avser uppgifterna enbart elever i kommunala skolor (inkl. kommunalförbund) belägna i den aktuella kommunen, medan uppgifterna på enhetsnivå och för riket även inkluderar skolor med annan

Piteås gymnasieskolor uppvisar ett lägre resultat i jämförelse med andra kommuner ovägt medel när det gäller studiero, men ett högre resultat när det kommer till frågan om trygghet. Där ligger Piteå i jämförelse med landets kommuner strax över mitten.

Studieron har enligt Skolinspektionens enkät förbättrats under de senaste två åren. När det gäller mätningen av elevers skattade trygghet går det att skönja en marginell förbättring

sedan mätningen 2018, men i princip kan man säga att resultatet har legat på en ganska stabil nivå under de senaste fyra åren.

Fyra av fem rektorer på Strömbackaskolan bedömer målet ”trygghet och studiero” som uppfyllt i hög grad. För att göra denna bedömning har de också utgått från andra underlag; Strömbackas egen elevenkät och dokumentation från hälsosamtal. Rektor på Magne skattar målet som delvis uppfyllt med hänvisning till att elevers upplevelse när det gäller studiero inte är tillfredsställande. En av rektorerna skriver följande:

”Att studiero är viktigt i syfte att stimulera kunskapsutveckling är ett självklart samband. Arbetet med att skapa studiero för eleverna är en utmanande uppgift. Som rektor är det viktigt att försöka leda arbetet på grupp- och individnivå både vad gäller lärare och elever. Att lärarna känner att de har verktygen och stöd av såväl mig som rektor och som av varandra och att de inte upplever sig ensam med en stökig grupp, utan att alla hjälps åt.”²⁹

”Mätningarna i Skolinspektionens enkät tyder på att eleverna generellt ligger något lägre i sina bedömningar av tryggheten än den nationella nivån även om värdena har förbättrats sedan förra mätningen. Det är olika individer på skolan som eleverna känner sig otrygga med. Med start nästa läsår kommer mer fokus att läggas vid dessa frågor när vi startar upp varje läsår. Mer resurser kommer att läggas på att elevgrupperna ska känna sig trygga med varandra.”³⁰

En åtgärd som rektorerna lyfter fram som en viktig del i trygghetskapandet är ombyggnationerna av omklädningsrummet där dörrar till duschbåsen installerats. Detta har varit en länge efterfrågad åtgärd från elever och elevråd då rädslan för att bli sedd eller filmad i utlämnande situationer utgör en stor otrygghet, något som också framkommit i Strömbackaskolans egen elevenkät. Förhoppningsvis kan de vidtagna åtgärderna bidra till att förbättra elevernas känsla av trygghet. Så även åtgärden med de mer privata duschrum som håller på att byggas av elever och lärare på skolenhet Mjölner.

”Vi behöver fortsätta att följa upp trygghet och studiero genom våra elevenkäter, vid klassråd och elevråd samt ha en öppen dialog med elever och personal löpande. Inför varje läsår gör vi en noggrann genomgång av våra riskområden i samband med upprättandet av ”Plan mot diskriminering och annan kränkande behandling” tillsammans med personal och elevråd.”³¹

Ledning och stimulans

På frågan om undervisningen, elevhälsan och studie- och yrkesvägledningen utformats så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd samt andra stödåtgärder som de behöver, svarar tre av rektorerna att målet är helt uppfyllt medan två av dem svarar att målet är uppfyllt i hög grad.

²⁹ Citat av en av kommunens rektorer

³⁰ Citat av en av kommunens rektorer

³¹ Citat av en av kommunens rektorer

Det sista kvartalet läsåret 19/20 bedrevs gymnasiestudierna mestadels på distans på grund av Coronapandemin. Strömbäckskolan valde trots de nationella rekommendationerna om distansundervisning att erbjuda elever som behövde extra stöd att komma in till skolan för att få hjälp med sina studier. Studie- och yrkesvägledare fick genomföra en stor del av sin vägledning via digitala kanaler. Kuratorerna fick delvis hitta andra vägar för att nå eleverna. Distansstudierna kan ha inverkat negativt på det stöd som eleverna normalt skulle ha fått i skolan, men rektorer och personal har försökt att kompensera detta i så stor utsträckning som det varit möjligt genom andra lösningar. Elever på yrkesförberedande program hade större delen av sina yrkeskurser på plats i skolan eftersom det var svårt att hitta fungerande alternativ till de praktiska momenten.

När det gäller studie- och yrkesvägledning ska det utformas som hela skolans ansvar. Många lärare, inte minst yrkeslärare men också samhällslärare, behandlar tillsammans med eleverna frågor som rör arbetsmarknaden. I programråden och vid APL får elever en nära och otroligt viktig kontakt med branschen. Men Studie- och yrkesvägledarna har naturligt nog en mycket central roll när det gäller elevers vägledning för kommande studie- och yrkesval. Denna vägledning sker både på klassnivå och på individuell nivå.

”Eleverna får ta del av information via Studie- och yrkesvägledaren som har såväl individuella träffar samt att de inför inriktningsvalen tar del av förutsättningar och möjligheter med respektive utbildning. Utöver detta finns även möjligheten till individuella samtal efter behov för samtliga elever. Lärare och SYV pratar även om vilka arbetsplatser som finns att kunna göra sin arbetsplatsförlagda utbildning på, samt vad som förväntas av eleven i form av uppförande och medarbetarskap.”³²

Rektorer samlar rutinmässigt sin elevhälsa en gång per vecka. Vissa rektorer har två olika elevhälsoteam som riktas mot olika program, så för en del blir det så kallade ELSA-möten två gånger per vecka. Det är en framgångsfaktor att elevhälsan finns så nära eleverna som möjligt. Rektorer och elevhälsopersonal har genomgått gemensam utbildning via Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) som ett led i ett utvecklingsarbete som syftar till att jobba mer främjande och förebyggande stöd i klassrummen, istället för att fokus ska ligga på åtgärdande stöd. Detta stärker känslan av inkludering för eleverna. Tyvärr avstannade detta arbete under våren när pandemin slog till med full kraft.

”Lärare och elevhälsa har ett mycket gott samarbete. Specialpedagogen arbetar aktivt med att i samarbete med pedagogerna anpassa undervisningen i klassrummet på en gruppnivå. Vi har två tillfällen i veckan då pedagogerna kan komma till elevhälsan för att diskutera elevärenden. I och med de regelbundna ofta förekommande mötena, så blir det enkelt för pedagogerna att boka in en tid för konsultation.”³³

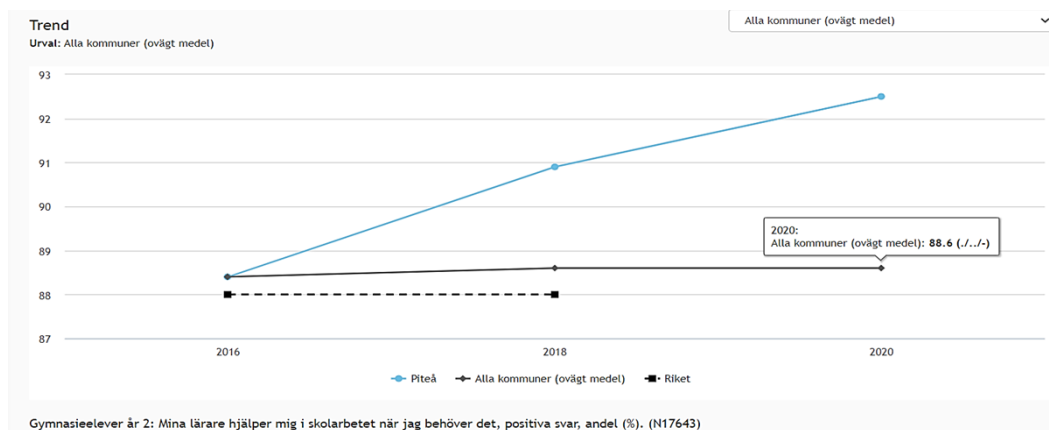
Diagrammet nedan visar att elever på Piteå kommuns gymnasieskolor är nöjda med de stöd de får av sina lärare när de behöver hjälp med sitt skolarbete. Här placerar sig Piteå kommun på den översta kvartilen av landets kommuner. Diagrammet visar på en positiv utveckling

³² Citat av en av kommunens rektorer

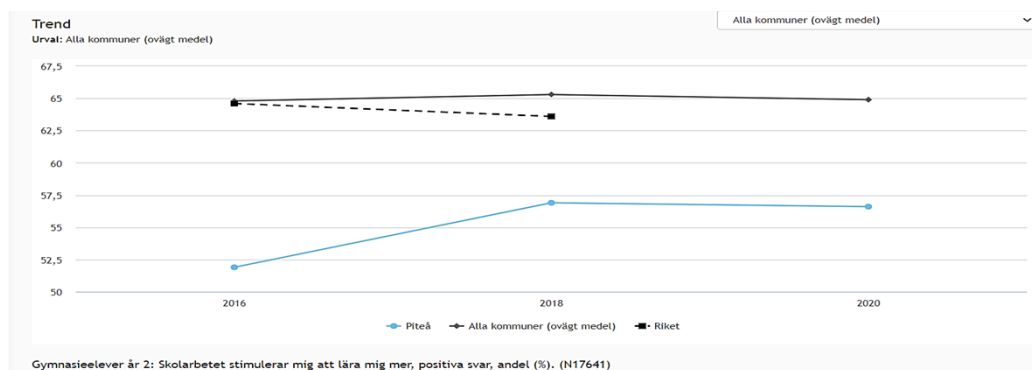
³³ Citat av en av kommunens rektorer

de senaste fyra åren. Vid Strömbackaskolan finns goda möjligheter att få extra stöd vid de lärstudios som finns och för elever som är i behov av särskilt stöd finns också specialpedagog eller speciallärare på varje skolenhet. Men grunden för arbetet med stöd är de anpassningar som görs i klassrummet, i undervisningen. Dessa anpassningar bäddar för en ökad inkludering.

När det gäller frågan om stimulans, om skolarbetet stimulerar att lära mer, så dras vi fortfarande med låga resultat. Diagrammet nedan visar positiva svar på påståendet – skolarbetet stimulerar mig att lära mig mer.

Piteås gymnasieskolor ligger i mitten av den nedre kvartilen av landets alla kommuner när det kommer till stimulans.³⁴ Frågan är vad det kan bero på? På skolenhet Hugin har man arbetat specifikt med denna fråga i syfte att förbättra resultaten, men eftersom Skolinspektionens elevenkät inte finns publicerad på skolenhetsnivå så går det inte att se om detta arbete givit något resultat. Man kan ställa sig frågan hur elever tolkar frågan? Anser de att de redan har mer än nog av skolarbete och därför svarar att de inte är stimulerade att lära sig mer? Eller så är helt enkelt det nedslående svaret att elever i Piteå kommun inte får den stimulans som krävs för att de ska vilja lära sig mer? Det är svårt att veta och det skulle vara intressant att ställa frågan till elevgrupper hur de uppfattar frågan och hur de tänker kring svaren.

³⁴ https://www.kolada.se/verktyg/jamforaren/?_p=jamforelse&focus=16821&tab_id=115376

Stöd och anpassningar

Hur arbetar vi i gymnasieskolan för att upptäcka, sätta in stöd och följa upp stödinsatser? Vilka rutiner finns för detta arbete? Under våren arbetar våra specialpedagoger intensivt med grundskolan för att få överlämningar från åk 9 så att vi kan planera tidigt för vissa stödbehov. Under hösten genomförs skolstartsamtal på enheterna med alla elever i åk 1.

”Vi ser goda resultat av dessa samtal eftersom elev och vårdnadshavare tidigt får möjlighet att lyfta utmaningar, farhågor och stödbehov tillsammans med mentor. Därefter kallas mentor till genomgång av samtliga skolstartsamtal. Elevhälsan kan därefter planera för tidiga insatser. Detta är framgångsfaktorer för att vi ska kunna upptäcka och sätta in extra anpassningar, i första hand inom ramen för den ordinarie undervisningen. Om dessa anpassningar inte ger resultat, utreder vi elevens stödbehov och upprättar åtgärdsprogram i de fall utredningen visar på att vi behöver sätta in åtgärder inom ramen för särskilt stöd.”³⁵

Så långt det är möjligt strävar vi efter att göra anpassningar i den ordinarie undervisningen. Det finns också lärostudios som vid vissa tider är öppna för alla elever. Det blir på så sätt ett inkluderande stöd som inte pekar ut enskilda elever. Men det särskilda stödet som sätts in efter utredning finns naturligtvis också. Att få eleverna motiverade för de åtgärder som föreslås, är mycket viktigt för att de ska lyckas. Elever i behov av särskilt stöd var en särskilt sårbar grupp under pandemin och dessa elever erbjöds närundervisning med stöd på plats i skolan.

Det finns en mängd av olika rutiner för att tidigt fånga upp och omhänderta elevers behov av anpassningar och stöd.

”Vi har tydliga rutiner där specialpedagog och rektor snabbt får information om elevernas kunskapsutveckling vilket gör att vi snabbt kan sätta in insatser för att hjälpa pedagoger och elever.”³⁶

”Vi använder överlämning från grundskolorna, klasskonferenser, lärare eller elevhälsopersonal anmäler elevärenden till ELSA-träffar, närvaro-uppföljningar, elevöversikt med uppföljning och åtgärdsprogram.”³⁷

En faktor som är en viktig nyckel för att i god tid upptäcka behov av stöd är att noga följa frånvaron för elever.

Närvaro - Frånvaro

Diagrammet anger elevers närvaro i procent som överstiger 50%, 80% och 90% av den totala undervisningstiden. Elever som har en närvaro på 80% har alltså i praktiken en frånvaro på en dag per vecka i snitt.

³⁵ Citat av en av kommunens rektorer

³⁶ Citat av en av kommunens rektorer

³⁷ Citat av en av kommunens rektorer

	Läsår	Frigg	Hugin	Magne	Mimer BF+SA	Mimer IM	Mjölner	Munin	Strömbacka GY
Över 50%	18/19	98%	99%	98%	100%	93%	99%	98%	98%
Över 50%	19/20	↑ 99%	↑ 99%	↑ 99%	↓ 99%	↑ 98%	↑ 99%	↑ 98%	↑ 99%
Över 80%	18/19	84%	93%	81%	89%	59%	87%	86%	85%
Över 80%	19/20	↑ 92%	↑ 95%	↑ 89%	↑ 93%	↑ 78%	↑ 92%	↑ 89%	↑ 92%
Över 90%	18/19	59%	75%	57%	64%	34%	57%	60%	60%
Över 90%	19/20	↑ 66%	↑ 81%	↑ 67%	↑ 76%	↑ 52%	↑ 72%	↑ 65%	↑ 72%

En jämförelse mellan läsåret 18/19 och 19/20 visar att närvaron sammantaget har ökat vid Strömbackaskolan inom samtliga mätintervaller. Glädjande är att korttidsfrånvaron har minskat och närvaron därmed ökat med 12 %. I analysen bör också beaktas att gymnasieeleverna i stor utsträckning hade distansstudier från mars och fram till och med vårterminens slut. Hur detta har påverkat siffrorna är svårt att avgöra. Tittar man på de olika skolenheterna så kan man utläsa att det endast är på skolenhet Mimer som man kan se en minskning på den närvaro som ligger över 50%. Skillnaden är väldigt liten och det kan ha att göra med någon enstaka elev vars problematik inte låter sig redovisas här.

”Närvaron på IM har ökat och det beror på flera faktorer. Vi har arbetat med att främja närvaro i kombination med att vi har fler elever som fått uppehållstillstånd. När elever får uppehållstillstånd ser vi en markant skillnad i deras mående och framtidshopp. Oron över asylprocessen är över och de kan inrikta sig på att leva och bo här i Sverige. Efter beviljat uppehållstillstånd får eleverna studiebidrag via CSN så närvaro blir på så sätt även ett ekonomiskt incitament. IM har trots ökad närvaro betydligt lägre resultat än övriga program och vi ser ett fortsatt behov av att arbeta explicit med närvaron på IM under läsåret 20/21.”³⁸

Sex och samlevnad, ANT-frågor och trafikfrågor

Enligt läroplanen ska eleverna också få kunskaper om sex och samlevnad, konsument- och trafikfrågor samt riskerna med tobak, alkohol, narkotika och andra droger. De underlag vi har för att bedöma dessa frågor är framförallt Personligt 2020.

Rektorerna beskriver att dessa områden omhändertas inom ramen för olika kurser, Naturkunskap, Samhällskunskap och Biologi och Idrott- och hälsa. Det ingår också i mentors uppdrag att bearbeta dessa ämnen med eleverna. Eftersom temadagar av SANT-karaktär fått mycket kritik nationellt då de blir som tomtebloss som brinner en kort stund, läggs utbildningen istället ut i den ordinarie undervisningen. Det finns dock en risk för att de utbildningsområden som ska ingå naturligt i kurser och därmed bli allas ansvar, kanske inte blir någons ansvar. Så förefaller det dock inte vara i detta fall, men dessa områden är de som rektorerna bedömer måluppfyllelsen mest olika. Från delvis uppfyllt, i hög grad uppfyllt till målet helt uppfyllt. Utöver att frågorna behandlas i specifika kurser så ingår de också som frågeställningar i skolsköterskornas hälsosamtal.

Vi uppfattar det som att rökningen och även bruket av e-cigarett har minskat vilket också bekräfts genom enkäten Personligt. Det är ytterst sällan man idag finner rökande elever vid entréerna och på skolgården. Viktigt att vi fortsätter att oförtröttligt jobba med denna fråga

³⁸ Citat av en av kommunens rektorer

och att all personal som jobbar på skolan och ny personal påminns och har kännedom om den tobaks- och drogpolicy som finns.

Det som det framförallt finns en osäkerhet kring är huruvida trafikfrågorna behandlas i skolan, bortsett från Fordonsprogrammet förstås. Parkeringsfrågor, bussfrågor etc. är ett återkommande samtalsämne på mentorstimmar, men i övrigt tar inte trafikfrågorna någon större plats inom utbildningen.

Glädjande är att de läroplansområden som behandlas under denna rubrik är prioriterade på IM där språkintrödnation ingår.

”Vid IM arbetar personalen explicit med dessa frågor. De gör besök vid ungdomsmottagningen när det gäller frågor kring sex och samlevnad. De har nätverk med Länsstyrelsen och Socialtjänsten för att arbeta främjande och förebyggande kring hedersrelaterad problematik. Även konsument- och trafikfrågor ingår i undervisningen vid språkintrödnation. Tobak, alkohol och droger ingår i skolsköterskans hälsosamtal men även till viss del inom undervisningen på IM.”³⁹

En jämförelse över utvecklingen under tre år 2018-2019 utifrån enkätundersökningen Personligt som genomförs med gymnasieelever i åk två ger följande bild:

	Har aldrig provat			Provrat men ej fortsatt			Vid enstaka tillfällen			Använt men slutat		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Snus	51	51	48	21	21	23	10	9	12	1	2	1
Tobak	55	51	63	21	22	21	17	16	9	3	3	3
E-cigaretter	49	45	52	30	35	37	14	12	5	2	4	5
Alkohol	29	29	33	19	15	11	40	48	49	*	1	0
Hasch/Narkotika	92	95	96	5	4	*	1	*	*	2	*	*

Av denna statistik kan man utläsa att färre elever uppger att de aldrig provat snusa medan fler elever uppger att de aldrig provat tobak, e-cigaretter alkohol, hasch eller narkotika. Man kan också utläsa att färre elever använder tobak och e-cigaretter vid enstaka tillfällen medan fler använder snus och alkohol vid enstaka tillfällen. När det gäller hasch och narkotika så är siffrorna för låga för att ha kunnat återges i enkäten vilket får anses positivt.

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Fortsatt arbete med att ställa om till ett mer förebyggande, främjande och inkluderande arbete när det gäller anpassningar i klassrummet. Det inbegriper också ett arbete där elevhälsan finns närmare elever och lärare i klassrummet.

Fortsatt arbete med att främja en lärmiljö som präglas av studiero.

³⁹ Citat av en av kommunens rektorer

Gymnasiesärskolan

Rektor har tillsammans med personal på gymnasiesärskolan skattat måluppfyllelsen av de utvalda läroplansområden och de kommunala mål som omfattas i denna kvalitetsrapport. En svårighet på gymnasiesärskolan när det kommer till statistik och analys över tid, är att det varken finns tillgänglig statistik på nationell nivå eller på kommunal nivå eftersom eleverna är så få. Gymnasiesärskolan använder sig istället av sin egen elevdokumentation och uppföljning för att göra bedömningar av måluppfyllelse. Skattningen har gjorts i en fyrgradig skala:

1. Målet ej uppfyllt
2. Målet delvis uppfyllt
3. Målet uppfyllt i hög grad
4. Målet helt uppfyllt

På samtliga läroplansområden bedöms målen för de aktuella läroplansområdena som helt uppfyllda. Diagrammet nedan följs av en beskrivning och analys av gymnasiesärskolans verksamhet.

Läroplansområden 2.6 Rektors ansvar

Ledning och stimulans

Läroplanen för gymnasiesärskolan (GySär13) anger att undervisning, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning ska utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar, särskilt stöd och andra stödåtgärder som de behöver.

Den enskilda elevens behov och förutsättningar står i centrum för att målen nås. I lärandet fyller den individuella utvecklingsplanen (IUP) en viktig funktion för att elevens kunskaper ska utvecklas. Individualisering och den formativa bedömningen är två viktiga faktorer som bidrar till att eleverna utvecklas såväl kunskapsmässigt som socialt på Gymnasiesärskolan i Piteå kommun. Utifrån att eleverna undervisas i smågrupper och att undervisningen är på fyra år är förutsättningarna goda för att den enskilda eleven ska kunna nå sina mål och vara förberedd inför vuxenlivet exempelvis gällande yrkesval och boendeform.

Gymnasiesärskolans mål är betydligt bredare än att förbereda eleverna för vidare studier eller yrkesliv. Skollagen är tydlig med att eleverna på gymnasiesärskolan får utveckla en god grund för att aktivt kunna delta i samhället och att utbildningen ska bidra till personlig utveckling. I syfte att uppnå detta mål samarbetar all personal under elevernas fyraåriga utbildningstid för att stärka eleverna och skapa bra förutsättningar för elevens framtida vuxenliv. Förutom kärnverksamheten i skolan är elevens arbetsplatsförlagda utbildning (APL) på minst 22 veckor oerhört betydelsefull i syfte för framtida yrkesval. I huvudsak ansvarar mentor för att ordna APL platser, ibland hjälper SYV till med praktikplatser och tillsammans med eleverna sker diskussioner kring framtida intresse för olika yrken.

När det gäller elevernas programval till gymnasiesärskolan så är Öppet Hus arrangemanget en del i detta val. Under Öppet Hus kan eleven tillsammans med vårdnadshavare besöka verksamheten och ta del av information från lärarna om olika programval samt uppleva studiemiljön på gymnasiesärskolan. Ytterligare ett led i att eleven ska kunna matcha sitt gymnasieval är att från och med 2019 genomförs årligen en nätverksträff mellan undervisande lärare på gymnasiesärskolan och grundsärskolan samt rektorer på båda skolenheterna. Där diskuteras bland annat övergången från grundsärskolan till gymnasiesärskolan. Nätverksträffen sker i syfte att stärka samarbetet mellan de två olika skolformerna och att övergången för eleverna till gymnasiesärskolan ska bli så bra som möjligt.

Stöd och anpassningar

Det finns en organisation och tydliga rutiner kring att tidigt upptäcka och sätta in stödinsatser vid behov. Dessa insatser följs upp kontinuerligt. Eftersom det är undervisningsgrupper med få elever så finns det goda möjligheter att upptäcka elevens olika behov i god tid. Elevernas upplevelse är att de får mycket hjälp och att de känner sig trygga vid Gymnasiesärskolan.

På nationella programmet genomförs kontinuerlig diagnosticering i matematik, svenska och engelska, vilket innebär att elevernas kunskapsnivå kan mötas och det bidrar till att undervisningen är kvalitativ och givande för eleven. Diagnosticering är en viktig framgångsfaktor i gymnasiesärskolan. Genom kartläggning kan pedagogiska resurser användas mer effektivt då stödet riktas direkt utifrån den enskilda elevens behov.

Eftersom dialogen mellan lärare och klassassistenter är god möjliggörs en hög kvalitet på undervisningen och förutsättningar att skapa tydliga strukturer för lärandet. En konkret och strukturerad undervisning med många inslag av repetition är en viktig del i att eleverna vid sarskolan når en hög måluppfyllelse.

Eleverna får dagligen sitt behov av särskilt stöd tillgodosett. Detta genom att individanpassad undervisning är en naturlig del av verksamheten. Detta beror till stor del på den rutin och erfarenhet personalen har av målgruppen och att personalgruppen ständigt samtalar och reflekterar kring hur de på bästa sätt kan hjälpa varje elev att nå sina mål.

I syfte att ytterligare möta behovet av särskilt stöd kommer personalen att stärka det kollegiala lärandet och jobbar mer integrerat kring eleverna.

Sex och samlevnad, ANT-frågor och trafikfrågor

I Gymnasiesärskolans ämneskurser finns i det centrala innehållet dessa ämnen beskrivna. I ämnet naturkunskap som läses i åk 3 och 4 ingår sex- och samlevnad samt sambandet mellan hälsa och levnadsförhållanden. I konsumentkunskap och samhällskunskap ingår konsumentfrågor. Trafikfrågor ingår i kursen trafikantkunskap. Gällande information och frågor kring tobak, alkohol, narkotika och andra droger så tas ämnet upp kontinuerligt i den dagliga verksamheten men olika samtalsämnen fördjupas under mentorstid. Samarbete med ungdomsmottagningen har också genomförts under 2019.

Närvaro - Frånvaro

Diagrammet nedan visar elevers närvaro i en jämförelse mellan läsåret 18/19 och 19/20.

	Läsår	Magne GySär
Över 50%	18/19	96%
Över 50%	19/20	100%
Över 80%	18/19	96%
Över 80%	19/20	76%
Över 90%	18/19	60%
Över 90%	19/20	50%

Samtliga elever har mer än 50 procent närvaro i skolan. En ökning sedan läsåret innan. Däremot har korttidsfrånvaron ökat, både den som ligger över 20 procent och över 10 procent. Detta kan till viss del ha att göra med pandemin under våren då en del föräldrar valde att hålla sina barn hemma på grund av riskerna med Corona.

Utvecklingsområden inför läsåret 2021/2022

Kontinuerligt utöka samarbetet med ungdomsmottagningen.

Ledningsgruppens rekommendation

Utifrån ovanstående analys rekommenderar förvaltningens ledningsgrupp Barn- och utbildningsnämnden att utdela följande uppdrag till förvaltningschef:

- Utredda arbetet kring skolfrånvaro och ge förslag på en handlingsplan för att minska såväl korttidsfrånvaron som den mer omfattande elevfrånvaron.

Uppdraget skall vara genomfört till 2021-11-30 och redovisas för nämnden i januari månad 2022.

Piteå 2021-05-27
Malin Westling
Förvaltningschef

§92

Film Elevbygge

§93

**Kvalitetsrapport Livsmiljö,
demokrati och öppenhet,
Läsåret 2020–2021**

21BUN209

Förslag på frågeställningar till kvalitetsrapport Livsmiljö, demokrati och öppenhet, Lå 20-21

Bakgrund och beskrivning av uppdraget

Ett fungerande kvalitetsarbete i förskolan och skolan är avgörande för att utbildningen ska kunna främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Piteå kommun bedriver ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete inom skolverksamheten. Kvalitetsarbetet innebär att *följa upp* verksamhetens kvalitet, att *analysera* vad kvaliteten beror på och när det behövs *planera* och *genomföra* åtgärder.

Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att uppfylla *nationella mål*, krav och riktlinjer för utbildningen. Piteå kommun beslutar dessutom om *kommunala mål* och riktlinjer som verksamheten ska uppfylla och efterleva.

Enligt uppdrag i Barn- och utbildningsnämndens riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete ger förvaltningschef anvisningar för kvalitetsarbetet till utbildningsförvaltningens fyra avdelningschefer. Anvisningarna utgår från kommunens strategiska områden och mål samt nationella målområden. Anvisningarna anger också prioriteringar på särskilt viktiga utvecklingsområden och revideras därför årligen.

I denna skrivelse föreslås frågeställningar till anvisningarna för kvalitetsrapporten *Livsmiljö, demokrati och öppenhet, läsåret 2020/2021*, med fokus:

Kommunala strategiska områden och mål	Nationella målområden
<p>Livsmiljö Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling</p> <p>Demokrati och öppenhet Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter</p>	<p>Ansvar och inflytande Normer och värden</p>

Förslag till innehåll, frågeställningar och statistik som kan ingå i underlaget

- **Förskolan**
 - a) Hur väl anser ni att förskoleverksamheten i de kommunala förskolorna lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. §§ 9 samt 12-13 krav på inflytande och samråd?

- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva barnens förmåga att...
... utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande¹...?
... ta ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället²?
- d) Hur har ni arbetat med att utveckla barnens ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva förskolornas arbete med att...
... förebygga diskriminering och kränkande behandling³?
... säkerställa att barnens uppfattningar och åsikter tas tillvara och kommer till uttryck i utbildningen⁴?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar förskolorna för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?

o **Förskoleklass**

- a) Hur väl anser ni att verksamheten i de kommunala förskoleklasserna lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. §§ 9 samt 12-13 krav på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
... göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter⁵...?
... ta ansvar och utöva inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön⁶?
... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv⁷?

¹ Formuleringar hämtade från Lpfö18, 2.1 Normer och värden (Mål)

² Formuleringar hämtade från Lpfö18, 2.1 Normer och värden (Mål)

³ Formuleringar hämtade från Lpfö18, 2.1 Normer och värden (Riktlinjer)

⁴ Formuleringar hämtade från Lpfö18, 2.3 Barns delaktighet och inflytande (Riktlinjer)

⁵ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

⁶ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

⁷ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva förskoleklassernas arbete med att...
... motverka diskriminering och kränkande behandling⁸?
... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll⁹?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar förskoleklasserna för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?
- o **Grundskolan**
- a) Hur väl anser ni att verksamheten i de kommunala grundskolorna lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. §§ 9 samt 12-13 krav på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
... göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter¹⁰...?
... ta ansvar och utöva inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön¹¹?
... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv¹²?
- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva grundskolornas arbete med att...
... motverka diskriminering och kränkande behandling¹³?
... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll¹⁴?

⁸ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Riktlinjer)

⁹ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

¹⁰ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

¹¹ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

¹² Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

¹³ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Riktlinjer)

¹⁴ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar grundskolorna för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?

o **Grundsärskolan**

- a) Hur väl anser ni att verksamheten i grundsärskolan lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. §§ 9 samt 12-13 krav på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
 - ... göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter¹⁵...?
 - ... ta ansvar och utöva inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön¹⁶?
 - ... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv¹⁷?
- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva grundsärskolans arbete med att...
 - ... motverka diskriminering och kränkande behandling¹⁸?
 - ... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll¹⁹?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar grundsärskolan för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?

¹⁵ Formuleringar hämtade från Läroplan för grundsärskolan, 2.1 Normer och värden (Mål)

¹⁶ Formuleringar hämtade från Läroplan för grundsärskolan, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

¹⁷ Formuleringar hämtade från Läroplan för grundsärskolan, 2.1 Normer och värden (Mål)

¹⁸ Formuleringar hämtade från Läroplan för grundsärskolan, 2.1 Normer och värden (Riktlinjer)

¹⁹ Formuleringar hämtade från Läroplan för grundsärskolan, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

○ **Fritidshemmen**

- a) Hur väl anser ni att verksamheten i de kommunala fritidshemmen lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. §§ 9 samt 12-13 krav på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
 - ... göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter²⁰...?
 - ... ta ansvar och utöva inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön²¹?
 - ... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv²²?
- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva fritidshemmens arbete med att...
 - ... motverka diskriminering och kränkande behandling²³?
 - ... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll²⁴?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar fritidshemmen för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?

○ **Gymnasieskolan**

- a) Hur väl anser ni att verksamheten i gymnasieskolan lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. § 9 på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit?
Ge exempel

²⁰ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

²¹ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

²² Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Mål)

²³ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.1 Normer och värden (Riktlinjer)

²⁴ Formuleringar hämtade från Lgr11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
- ... göra medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter²⁵...?
 - ... visa respekt för och hänsyn mot personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan²⁶?
 - ... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv²⁷?
- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva gymnasieskolans arbete med att...
- ... motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling²⁸?
 - ... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen²⁹?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar gymnasieskolan för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?
- o **Gymnasiesärskolan**
- a) Hur väl anser ni att verksamheten i gymnasiesärskolan lever upp till skollagens (SFS 2010:800) 4 kap. § 9 på inflytande och samråd?
- b) Vad i er verksamhet har bidragit till ovanstående bedömning? På vilket sätt har det bidragit? Ge exempel
- c) Hur skulle ni beskriva elevernas förmåga att...
- ... göra medvetna ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter³⁰...?
 - ... visa respekt för och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv³¹?

²⁵ Formuleringar hämtade från Gy11, 2.2 Normer och värden (Mål)

²⁶ Formuleringar hämtade från Gy11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Mål)

²⁷ Formuleringar hämtade från Gy11, 2.2 Normer och värden (Mål)

²⁸ Formuleringar hämtade från Gy11, 2.2 Normer och värden (Riktlinjer)

²⁹ Formuleringar hämtade från Gy11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

³⁰ Formuleringar hämtade från Läroplan för gymnasiesärskolan, 2.2 Normer och värden (Mål)

³¹ Formuleringar hämtade från Läroplan för gymnasiesärskolan, 2.2 Normer och värden (Mål)

- d) Hur har ni arbetat med att utveckla elevernas ovanstående förmåga?
- e) Hur skulle ni beskriva gymnasiesärskolans arbete med att...
 - ... motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling³²?
 - ... alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen³³?
- f) Vad i er undervisning har bidragit till ovanstående resultat? På vilket sätt har det bidragit?
- g) På vilket sätt arbetar gymnasiesärskolan för att säkerställa att Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund?
- h) Hur har ni arbetat med förra årets angivna utvecklingsområden och vilka effekter tycker ni er se som ett resultat av det arbetet?
- i) Vad kan utvecklas ytterligare gällande ovanstående aktiviteter (a-h)?

Respektive avdelningschef skriver en redogörelse utifrån de skolformer och verksamhetsformer man ansvar för och skickar till förvaltningschef.

Förvaltningschef utformar kvalitetsrapporten som delges nämnden och kan använda underlaget som levererats samt ytterligare underlag för detta arbete.

Tidplan

Kvalitetsrapporten planeras att presenteras för nämnden 2021-11-24.

Malin Westling

Förvaltningschef

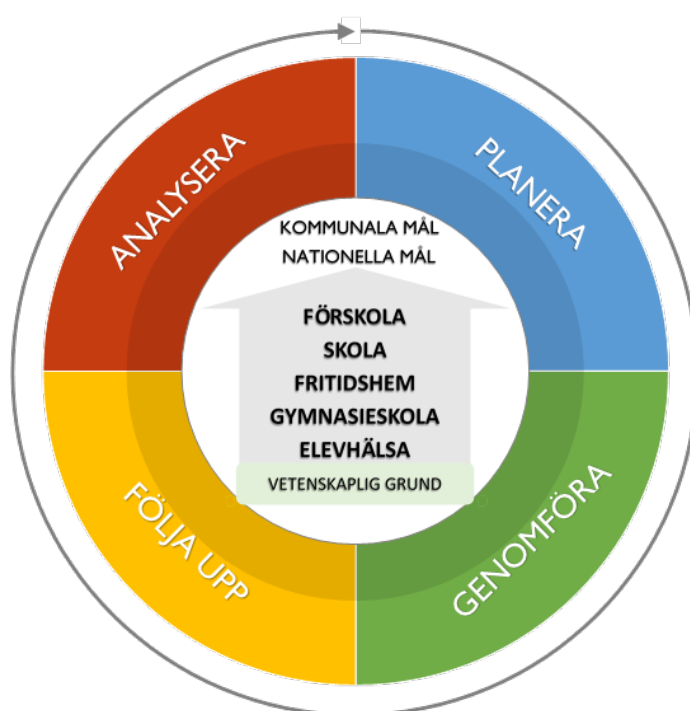
Utbildningsförvaltningen, Piteå kommun

³² Formuleringar hämtade från Läroplan för gymnasiesärskolan, 2.2 Normer och värden (Riktlinjer)

³³ Formuleringar hämtade från Läroplan för gymnasiesärskolan, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande (Riktlinjer)

Riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Senast reviderad	Beslutsinstans
Riktlinje för systematiskt kvalitetsarbete	Riktlinjer	2017-11-29 § 134 2020-12-16 § 135	Barn- och utbildningsnämnden
Dokumentansvarig/processägare	Version	Diarienummer	Giltig till
Barn- och utbildningsnämnden	2	20BUN498	Tills vidare
Dokumentinformation	Anger gången för utbildningsförvaltningens systematiska kvalitetsarbete		
Dokumentet gäller för	Förtroendevalda i barn- och utbildningsnämnden, anställda inom utbildningsförvaltningen		

Inledning

Ett fungerande kvalitetsarbete i förskolan och skolan är avgörande för att utbildningen ska kunna främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Syftet med ett systematiskt kvalitetsarbete är att identifiera och prioritera utvecklingsområden för att uppfylla de nationella och kommunala målen. Syftet är också att skapa delaktighet och dialog om måluppfyllelsen och om orsakerna till eventuella brister.

Ett systematiskt kvalitetsarbete

Piteå kommun bedriver ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete inom skolverksamheten.¹ Kvalitetsarbetet innebär att *följa upp* verksamhetens kvalitet, att *analysera* vad kvaliteten beror på och när det behövs *planera* och *genomföra* åtgärder. Åtgärdernas effekt ska utvärderas i samband med nästa uppföljning och så fortsätter kvalitetsarbetet i en ständig process av utveckling. Ett systematiskt kvalitetsarbete ska också bedrivas på enhetsnivå, det vill säga på varje förskola, skola och fritidshem.²

... för att uppfylla nationella och kommunala mål

Inriktningen på kvalitetsarbetet ska vara att uppfylla *nationella mål*, krav och riktlinjer för utbildningen.³ Piteå kommun beslutar dessutom om *kommunala mål* och riktlinjer som verksamheten ska uppfylla och efterleva.⁴

... utifrån en tydlig ansvarsfördelning

Huvudmannanivå

Piteå kommun är huvudman för sina förskolor, skolor och fritidshem.⁵ Kommunfullmäktige, kommunens högsta beslutande organ, har det yttersta ansvaret för att utbildningsverksamheten har den kvalitet och de resurser som krävs för att uppfylla de nationella och kommunala målen.⁶ Kommunfullmäktige beslutar bland annat om budget samt Barn- och utbildningsnämndens organisation och verksamhetsformer.⁷

Barn- och utbildningsnämnden fullgör Kommunfullmäktiges uppgifter inom skolverksamheten.⁸ Nämnden ska följa upp och fatta beslut om utvecklingsarbetet för

¹ 4 kap. 3 § skollagen (2010:800)

² 4 kap. 4 § skollagen (2010:800)

³ 4 kap. 5 § skollagen (2010:800)

⁴ 5 kap. 1 § kommunallagen (2017:000)

⁵ 2 kap. 2 § skollagen (2010:800)

⁶ 2 kap. 8 § skollagen (2010:800)

⁷ 5 kap. 1 § kommunallagen (2017:000)

⁸ 2 kap. 2 § skollagen (2010:800), 5 kap. 2 § kommunallagen (2017:000)

att de kommunala och nationella målen för verksamheten ska kunna uppnås.⁹ Nämnden ska arbeta systematiskt med en årlig internkontrollplan för att säkerställa en god uppföljning av kvalitet och ekonomi samt att verksamheten bedrivs utifrån gällande mål, krav och riktlinjer på ett kostnadseffektivt sätt.¹⁰ *Skolchefen* ansvarar för att se till att hela skolväsendets föreskrifter följs.¹¹

Avdelningsnivå

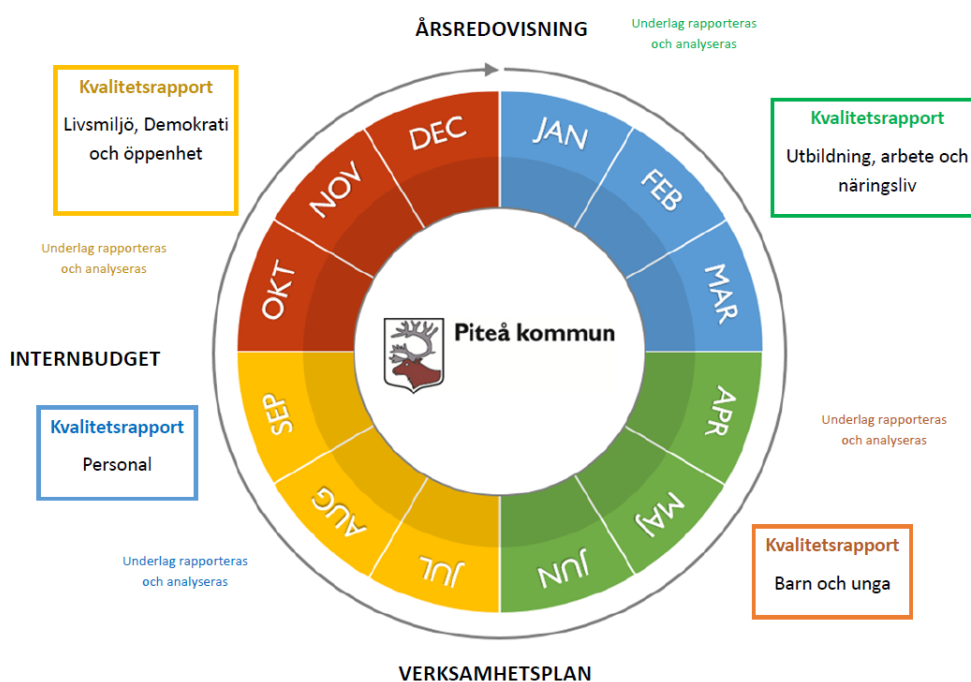
Avdelningschefer för de tre skolformerna förskola, grundskola och gymnasieskola samt avdelningschef för elevhälsa ansvarar för avdelningens kvalitetsarbete.

Enhetsnivå

Rektor ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete vid sin förskole- eller skolenhet. Elever, lärare och annan personal ska medverka och vårdnadshavare ska ges möjlighet att medverka i kvalitetsarbetet.¹²

... enligt en årlig rutin

Barn- och utbildningsnämnden följer upp, rapporterar och planerar verksamheten utifrån följande årliga schema:

⁹ 2 kap. 8a § skollagen (2010:800)

¹⁰ Piteå kommuns policy för intern kontroll och styrning, antagen av KF 2015-02-16, § 6

¹¹ 2 kap. 8a § skollagen (2010:800).

¹² 4 kap. 4 § skollagen (2010:800)

Följa upp

Piteå kommun ska styra skolverksamheten utifrån både kommunala och nationella mål. Eftersom att antalet mål, krav och riktlinjer är stort och varierar mellan olika skolformer presenteras nedan endast en gemensam benämning på nationella målområden i de läroplaner som är tillämpbara inom Barn- och utbildningsnämndens verksamhet.

Modell för uppföljning

För att samordna uppföljningen utifrån den statliga och kommunala styrningen sätts Piteås kommunala *strategiska områden* som paraplyer över läroplanernas barn- och elevinriktade *nationella målområden*. När en uppföljning och analys tas fram för samtliga målområden i samband med delårs- och årsredovisning används de senast sammanställda underlagen för varje fördjupning, tillsammans med aktuella kompletteringar.

Kommunala strategiska områden och mål	Nationella målområden
Utbildning, arbete och näringsliv Piteå ska år 2020 ha 43 000 invånare och till 2030 46 000 invånare Piteå ska erbjuda goda förutsättningar för ett livslångt lärande	Kunskaper och utveckling Utvärdering och bedömning Omvärld och utbildningsval Rektorns ansvar
Barn och unga Barn och unga har en trygg och utvecklande uppväxt och använder inte alkohol eller andra droger	Skola/förskola och hem Övergång och samverkan
Livsmiljö Samhällsbyggnad ska utgå från social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet Piteå ska vara tryggt och tillgängligt för alla Piteå ska erbjuda attraktiva och varierande boendemiljöer I Piteå utgör kulturen en drivkraft för demokrati, tillväxt och samhällsutveckling Demokrati och öppenhet Piteå präglas av en samhällsgemenskap med mångfald som grund Service och bemötande utformas jämställt i kommunens alla verksamheter	Ansvar och inflytande Normer och värden
Personal Piteå kommun och de kommunala bolagen ska arbeta aktivt för att vara en attraktiv och jämställd arbetsgivare samt skapa hälsofrämjande arbetsplatser	<i>Nationella målområden har inte kopplats till detta område</i>

Anvisning för kvalitetsarbetet

Förvaltningschef ger anvisningar för kvalitetsarbetet för följande verksamheter:

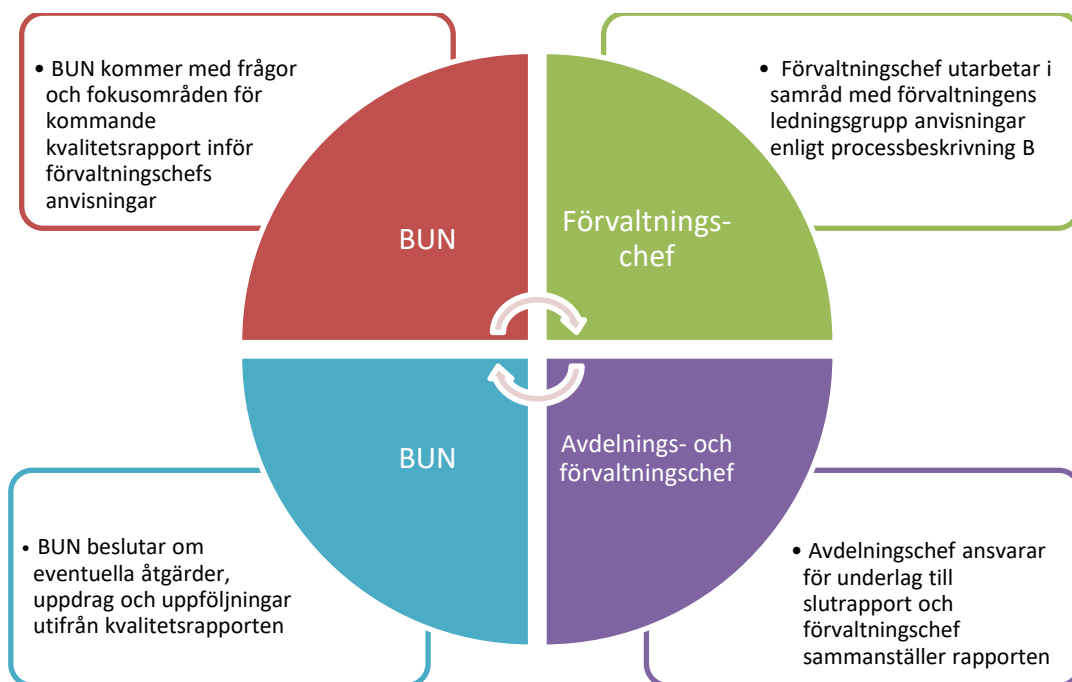
- Förskola
- Grundskola
- Grundsärskola
- Fritidshem
- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Elevhälsa

Anvisningarna utgår från kommunens strategiska områden och mål samt nationella målområden. Anvisningarna anger också prioriteringar på särskilt viktiga utvecklingsområden och revideras därför årligen.

Processbeskrivning

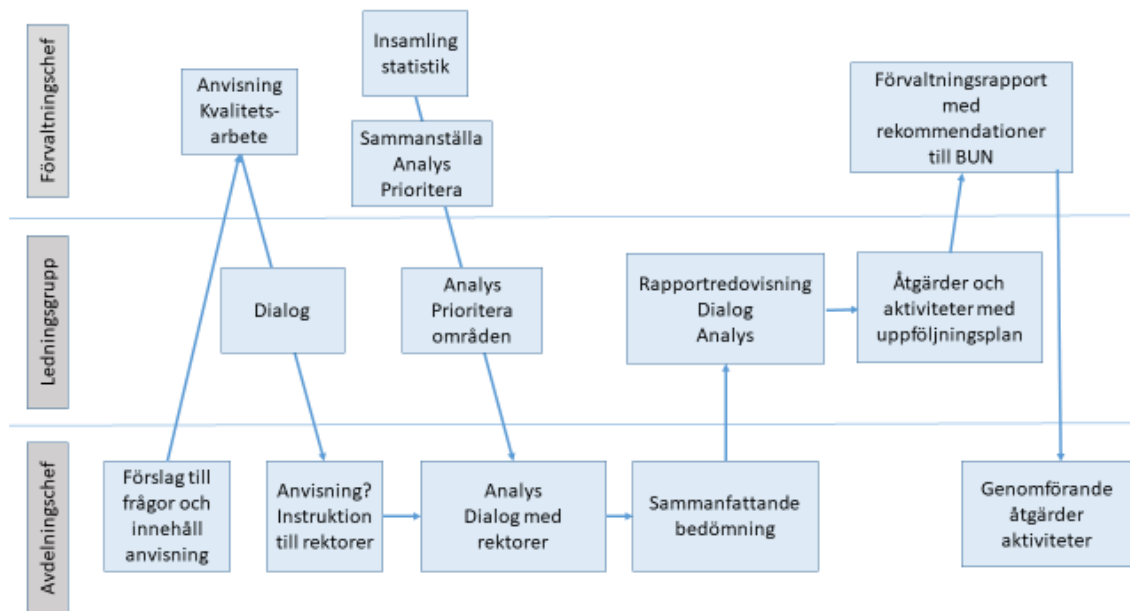
För att beskriva hur beslutsunderlag för barn- och utbildningsnämnden tas fram av förvaltningen för respektive kvalitetsrapport redovisas processerna nedan:

A: Beskrivning av processen mellan nämnd och förvaltning

B: Beskrivning av processen inom utbildningsförvaltningen

§96

Kurser/konferenser

21BUN5

Välkomna

#aktuellskolpolitik

2021

Skolan efter pandemin – skuld, skills och framtid

Om konferensen

Aktuell skolpolitik är norra Sveriges största konferens inom utbildningsområdet och en viktig mötesplats för politiker och tjänstepersoner. Konferensen arrangeras vartannat år i Norrbotten och vartannat år i Västerbotten. Målgruppen för konferensen är skolpolitiker, skolledare, utvecklingsledare och pedagoger från hela norra Sverige. 2020 ställdes konferensen in men 2021 planerar vi för två digitala förmiddagar.

Temat för årets konferens är övergripande Skolan efter pandemin med tre huvudsakliga teman, skuld (utbildningsskuld och elevers mående), skills (vad har vi lärt oss och vad upptäckte vi att vi inte kunde), framtid (vad tar vi med oss framåt och hur ser framtiden ut).

Välkomna!

[Anmäl dig här](#)

PROGRAM

Onsdag 25/8

08.15-08.30 Fika och incheckning

08.30-08.45 Välkomna till Aktuell Skolpolitik 2021

08.45-09.15 Hur ska det gå för oss?

Po Tidholm, journalist, författare och kulturkritiker

09:15-09:30 Diskussion och paus

09.30-10.45 Skola under pandemin. Hur gick (går) det för eleverna som drabbats av stängda skolor och nödundervisning? Hur mår de?

- Vad vet vi om kunskapsskulden efter pandemin? *Peter Fredriksson, generaldirektör Skolverket*
- Ungdomars behov av sociala sammanhang. *Erik Rova, Rova & Sjögren Psykologi AB*
- Utsatthet, utsatta barn och familjer, *Ylva Löwenborg Regionchef hos Rädda Barnen Region Nord*

10.45-11.00 Paus med musikunderhållning

11.00-11.20 Elever, lärare och skolledare. Röster från golvet.

11.20-11.50 Skola och utbildning utanför 50-skytarna. Vad har hänt i omvärlden under pandemin. Vägval, effekter och diskussioner i vår omvärld?

Jered Borup, Associate Professor, Michael K. Barbour, Ph.D.

11.50 Avslut och cliffhanger för morgondagen.

08.15-08.30 Fika och incheckning

08.30-08.50 Spaning - Norrbotten och Västerbotten, Sveriges mest expansiva region. Vad ställer det för krav på våra kommuner och vår skola/utbildning?

Peter Larsson, regeringens samordnare för Norra Sverige

08.50-09.30 Den analoga hjärnan i den digitala tillvaron. Klarar hjärnan digital undervisning? *Anna Tebelius Bodin*

09.30-09.45 Paus med musikunderhållning

09.45-10.45 Valbara seminarier, 25 min x 2

- Forskning, fjärrundervisning som fungerar. *Fanny Pettersson, Umeå Universitet*
- Elevhälsa, möjligheter med digital elevhälsa. *Erik Rova, Rova & Sjögren Psykologi AB*
- Lärarröster från Spanien, Frankrike och Tyskland.
- Lärosäten att längta till,. *Lars Strannegård, rektor Handelshögskolan Stockholm*
- Hybridundervisning, *Magnus Rönholm, Storuman*

10.45-11.00 Paus

11.00-11.50 Framtidens skola och undervisning.

Pandemin gjorde att digitaliseringen av skolan övergick från policy- och frivilligfråga till en skarp verklighet över en natt

- Hur gick det, vad tar vi med oss? *Lars Lingman, RISE Livslångtlärande*
- Vad tar vi med oss framåt? *Anna Åkerfeldt, Stockholms Universitet*

11.50-12.00 Avslutning och digital stafettpinne över till Norrbotten.

Kontakt:

Tobias Thomson, 070-636 29 31
tobias.thomson@regionvasterbotten.se

Petter Lundberg, 070-318 01 63
petter.lundberg@regionvasterbotten.se